

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет Автоматизації, комп'ютерно-інтегрованих технологій та систем
(повна назва)

Кафедра Медіасистем та технологій
(повна назва)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Пояснювальна записка

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Розробка оригінал-макету артбуку «Всесвіт Веса Андерсона»
з елементами доповненої реальності
(тема)

Виконав:

здобувач 4 року навчання,
групи ВПВПС-22-2

Ірина ТЕРЕБІЙ

(власне ім'я, прізвище)

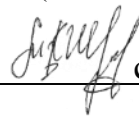
Спеціальність 186 Видавництво та поліграфія
(код і повна назва спеціальності)

Тип програми освітньо-професійна

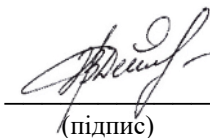
Освітня програма

Видавничо-поліграфічна справа

(повна назва освітньої програми)

Керівник ст. викл. Марія ШИПОВА
(посада, власне ім'я, прізвище)

Допускається до захисту
Завідувач кафедри МСТ

(підпис)

Жанна ДЕЙНЕКО

(власне ім'я, прізвище)

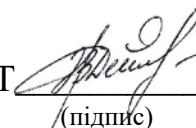
2026 р.

Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет Автоматизації, комп'ютерно-інтегрованих технологій та систем
Кафедра Медіасистем та технологій
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 186 Видавництво та поліграфія
Тип програми Освітньо-професійна
Освітня програма Видавничо-поліграфічна справа
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедри МСТ

(підпис)

« 8 » червня 2026 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

здобувачеві Теребій Ірині Денисівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Розробка оригінал-макету артбуку «Всесвіт Веса Андерсона»
з елементами доповненої реальності

Затверджена наказом по університету від 1 червня 2026 р. № 458 Ст

2. Термін подання здобувачем роботи до екзаменаційної комісії 6 липня 2026 р.

3. Вихідні дані до роботи

Вид і призначення видання – книжкове, науково-популярне; кількість назв продукції – 1;
формат і частка аркуша – 70×108/8; обсяг видання у сторінках – 192 сторінки; обсяг
видання у фізичних друкарських аркушах – 24; тираж видання – 1000 примірників;
кольоровість блоку – 4+4, кольоровість форзаців – 4+0, кольоровість обкладинки – 4+0;
тип і відсоток ілюстрацій – 75%, растрові ілюстрації.

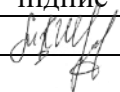
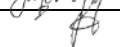
4. Перелік питань, що потрібно опрацювати в роботі

Вступ; Аналіз завдання на кваліфікаційну роботу; Аналітичний огляд літератури за темою;
Розробка технічної характеристики видання; Розробка схеми технологічного процесу
виготовлення видання; Вибір та обґрунтування способу друку і друкарського обладнання;
Вибір та обґрунтування програмного забезпечення; Створення оригінал-макета видання;
Технології створення доповненої реальності у виданні; Розрахунки обсягів видання; Вибір і
розрахунки кількості основних матеріалів; Розрахунки тривалості основних редакційно-
видавничих операцій; Маршрутно-технологічна карта виготовлення видання; Результати
проектування; Економічне обґрунтування роботи; Висновки.

5. Перелік графічного матеріалу із зазначенням креслеників, схем, плакатів, комп'ютерних ілюстрацій (п. 5 включається до завдання за рішенням випускової кафедри)

Титульний слайд презентації; Актуальність та мета роботи; Задачі роботи; Цільова
аудиторія; Аналіз аналогів; Вибір інструментальних засобів; Інформаційна структура та
навігація; Розробка графічного дизайну; Економічна частина; Висновки.

6. Консультанти розділів роботи (п. 6 включається до завдання за наявності консультантів згідно з наказом, зазначеним у п. 1)

Найменування розділу	Консультант (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	Позначка консультанта про виконання розділу	
		підпис	дата
Основна частина	ст. викл. Шипова М.К.		03.07.2026
Економічна частина	доц. Потій О.О.		02.07.2026

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

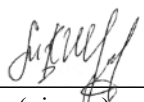
№	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналіз завдання на кваліфікаційну роботу	08.06.2026	виконано
2	Аналітичний огляд літератури за темою роботи	10.06.2026	виконано
3	Розробка технічної характеристики видання	11.06.2026	виконано
4	Вибір і обґрунтування способу друку	12.06.2026	виконано
5	Створення оригінал-макета видання	20.06.2026	виконано
6	Маршрутно-технологічна карта виготовлення видання	22.06.2026	виконано
7	Економічна частина	25.06.2026	виконано
8	Оформлення пояснювальної записки	30.06.2026	виконано
9	Оформлення графічної частини	08.07.2026	виконано

Дата видачі завдання 8 червня 2026 р.

Здобувач

(підпис)

Керівник роботи

(підпис)

ст. викл. Марія ШИПОВА

(посада, власне ім'я, прізвище)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка кваліфікаційної роботи: 105 с., 15 табл., 34 рис., 34 джерела.

АРТБУК, ДРУКОВАНЕ ВИДАННЯ, ОРИГІНАЛ-МАКЕТ, РИНОК АРТБУКІВ, ІНТЕРАКТИВНІ ЕЛЕМЕНТИ, КОЛЕКЦІОНУВАННЯ, КІНЕМАТОГРАФ, ТЕХНІКА КОЛАЖУВАННЯ, ТЕХНОЛОГІЯ ВИГОТОВЛЕННЯ.

Мета роботи – розробка оригінал-макета артбуку за творчістю американського режисера Веса Андерсона, який зможе поєднати насичену візуальну складову та текстовий зміст з інтерактивними елементами у вигляді доповненої реальності, щоб забезпечити розширений формат взаємодії читача з творчістю режисера для огляду її під новим кутом.

В процесі виконання кваліфікаційної роботи було проведено комплекс етапів, спрямованих на створення оригінал-макета артбуку. На початковому етапі було сформовано концепцію видання. Для цього було виділено його мету і актуальність, сформовано завдання на розробку, а також проаналізовано ринок артбуків в Україні, аналогічні видання та психологічний портрет аудиторії. Технічне опрацювання роботи почалося з визначення параметрів технічної характеристики артбуку: формат, обсяги видання, додаткові елементи, параметри застосування інтерактивних елементів. Було обрано вид друку, друкарське обладнання, програмне забезпечення для створення макета та інтерактивних елементів. На етапі розробки оригінал-макета видання було сформовано цілісну дизайнерську концепцію та відтворено її. В роботі було також досліджено економічну сторону проєкту.

Результатом роботи є розроблений оригінал-макет артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» з великою кількістю ілюстрацій та інтеграцією технологій доповненої реальності, який повністю задовільняє потреби споживача та ринку.

ABSTRACT

Explanatory note of the qualification work: 105 p., 15 tabl., 34 pic., 34 sources.

ARTBOOK, PRINTED EDITION, ORIGINAL LAYOUT, ARTBOOK MARKET, INTERACTIVE ELEMENTS, COLLECTING, CINEMA, COLLAGE TECHNIQUE, PRODUCTION TECHNOLOGY.

The purpose of the work is to develop an original artbook layout based on the work of American director Wes Anderson, which will be able to combine a rich visual component and textual content with interactive elements in the form of augmented reality to provide an expanded format for the reader's interaction with the director's work to view it from a new angle.

In the process of creating the qualification work, a set of stages was carried out aimed at creating an original layout of the artbook. At the initial stage, the concept of the publication was formed. For this, its purpose and relevance were highlighted, development tasks were formed, and the artbook market in Ukraine, similar publications and the psychological portrait of the audience were analyzed. The technical development of the work began with determining the parameters of the technical characteristics of the artbook: format, volume of the publication, additional elements, parameters for using interactive elements. The type of printing, printing equipment, software for creating a layout and interactive elements were selected. At the stage of developing the original layout of the publication, a holistic design concept was formed and reproduced. The work also explored the economic side of the project.

The result of the work is the developed layout of the artbook «Wes Anderson's Universe» with a large number of illustrations and the integration of augmented reality technologies, which fully meets the needs of the audience and the market.

ЗМІСТ

	С.
ВСТУП	8
1 АНАЛІЗ ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ.....	13
1.1 Аналіз технічного завдання	13
1.2 Аналіз цільової аудиторії	15
2 АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ	18
2.1 Сучасні тенденції ринку артбуків в Україні.....	18
2.2 Аналіз аналогів	20
2.3 Аналіз вимог до друкованих артбуків	28
3 РОЗРОБКА ТЕХНІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВИДАННЯ.....	30
4 РОЗРОБКА СХЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИДАННЯ.....	32
5 ВИБІР ТА ОБҐРУНТУВАННЯ СПОСОБУ ДРУКУ І ДРУКАРСЬКОГО ОБЛАДНАННЯ	35
5.1 Вибір та обґрунтування способу друку	35
5.2 Вибір та обґрунтування друкарського обладнання	37
6 ВИБІР ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	42
6.1 Вибір програмного забезпечення для підготовки тексту	42
6.2 Вибір програмного забезпечення для підготовки зображень.....	44
6.3 Вибір програмного забезпечення для верстки видання	46
6.4 Вибір ПЗ для реалізації елементів доповненої реальності	49
7 СТВОРЕННЯ ОРИГІНАЛ-МАКЕТА ВИДАННЯ.....	52
7.1 Розробка вимог до внутрішнього оформлення видання	52
7.2 Розробка структури сторінки.....	53
7.3 Підготовка зображень.....	54
7.4 Підготовка текстової інформації	55
7.5 Шрифтове оформлення.....	56
7.6 Верстання сторінок видання	58

7.7 Розробка спуску шпальт	60
8 ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ВИДАННІ	63
9 РОЗРАХУНКИ ОБСЯГІВ ВИДАННЯ	67
10 ВИБІР ТА РОЗРАХУНКИ КІЛЬКОСТІ ОСНОВНИХ МАТЕРІАЛІВ	73
11 РОЗРАХУНКИ ТРИВАЛОСТІ ОСНОВНИХ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИХ ОПЕРАЦІЙ	79
12 МАРШРУТНО-ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИДАННЯ	81
13 РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУВАННЯ	83
14 ЕКОНОМІЧНА ЧАСТИНА	90
14.1 Характеристика продукції	90
14.2 Оцінка ринків збуту	91
14.3 Конкуренція	92
14.4 Виробничий план	93
ВИСНОВКИ	99
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ	103

ВСТУП

У світі, де візуальна культура формує не лише смаки, а навіть мислення цілих поколінь, можливість відслідкувати авторську думку «за лаштунками» твору не тільки продовжує унікальний досвід, а й по-своєму розширює дотик до мистецтва. Артбук у цьому контексті виступає як особлива призма комунікації між творцем та читачем – в друкованому виданні поєднується мистецтво графічного дизайну, історії у текстах та неповторність творчості, про яку йдеться у примірнику.

Кінематограф сучасності представляє велика кількість режисерів, усі з абсолютно різним стилем та баченням, але не кожного можна назвати митцем. Найчастіше саме так критики та глядачі висловлюються на адресу Веса Андерсона, адже естетика його фільмів вже не перше десятиліття є впізнаваною та популярною. Симетрія, особлива робота з кольором, вінтажна музика та увага до найменших деталей – його власна кіномова стала феноменом у сучасному кінематографі та новою класикою. Ця кіномова заслуговує не лише на перегляд, а й на глибший аналіз – за допомогою друкованого видання, де графічно влучно структуровані образи можна буде роздивитися детально та прочитати про те, чого не побачили на екрані.

Мета роботи – розробка оригінал-макета артбуку за творчістю американського режисера Веса Андерсона, який зможе поєднати насичену візуальну складову та текстовий зміст з інтерактивними елементами у вигляді доповненої реальності, щоб забезпечити розширений формат взаємодії читача з творчістю режисера для огляду її під новим кутом.

В даній кваліфікаційній роботі буде розроблено артбук, присвячений роботам режисера Веса Андерсона, який дасть можливість аналізувати та сприймати його творчість з нового ракурсу. Також видання буде корисним для вивчення його стилю та впливу на кіноіндустрію, наприклад, молодим митцям та студентам творчих напрямків артбук дозволить досліджувати, які прийоми

режисер застосовує та як може змінитися стиль митця у нових роботах зі впливом часу, розвитку, нових технологій та інших факторів.

Окрім детальної роботи над ідеєю, буде проведено усі етапи проєктування оригінал-макета, виконано друк та післядрукарську обробку видання, а також з різних сторін досліджено економічну сторону розробки.

Актуальність роботи полягає у постійно зростаючому інтересі читачів до візуально орієнтованих видань, які виступають не тільки носіями інформації у текстовому чи ілюстративному варіанті, а ще й розширюють можливості взаємодії читача з книгою. Наразі сегмент артбуків на ринку України має сприятливі умови для появи нових видань, особливо, до видання про відому в кінематографічному колі постать, таку як Вес Андерсон, чий візуальний стиль є популярним та впізнаваним серед широкої аудиторії в усьому світі та має великий потенціал та потребу бути представленим у форматі друкованого видання. Такий підхід надасть можливість аудиторії краще зрозуміти та дослідити разом з артбуком формування стилю, цікаві моменти за лаштунками створення фільмів та прийоми, що використовує режисер.

Для досягнення мети було поставлено наступні задачі:

- аналіз технічного завдання та визначення цільової аудиторії артбуку;
- аналіз сучасного стану книжкового ринку України, аналогічних видань, вимог стандартів до видання;
- розробка технічної характеристики видання, яке розробляється;
- вибір виду друку, вибір обладнання та програмного забезпечення для реалізації оригінал-макету;
- створення оригінал-макета видання: підготовка текстового та ілюстративного матеріалу, підбір шрифтів, створення структури сторінки, проведення верстки видання, розробка спуску шпальт;
- реалізація елементів доповненої реальності у виданні;
- розрахувати обсяги видання, кількість основних матеріалів та тривалість виробничих процесів;
- розробка маршрутно-технологічної карти виготовлення видання;

- аналіз результатів проєктування оригінал-макету;
- провести розрахунки економічного обґрунтування розробки.

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи містить вступ, розділи з аналізом технічного завдання, визначенням цільової аудиторії, огляд сучасних тенденцій розвитку ринку артбуків, огляд аналогічних артбуків та вимог стандартів, розділ з технічною характеристикою видання, схемою процесу виготовлення, розділ з обґрунтуванням вибору друку, обладнання та програмного забезпечення, створення оригінал-макету та реалізації інтерактивних елементів, опис розрахунків обсягів видання, матеріалів, тривалості основних редакційно-видавничих операцій, розділ з економічним обґрунтуванням роботи, а також висновки та перелік використаних джерел.

У розділі 1 «Аналіз завдання на кваліфікаційну роботу» були визначені основні вимоги до видання, що розробляється та визначений портрет цільової аудиторії.

У розділі 2 «Аналітичний огляд літератури за темою» наведений аналіз сучасного ринку артбуків України та ситуації в книжковій галузі, а також аналіз аналогічних видань та наведений перелік поліграфічних стандартів, які визначають деякі параметри створюваного видання.

Розділ 3 «Розробка технічної характеристики видання» включає перелік параметрів артбуку, що розробляється: вид та призначення видання, формат та обсяг, деталі поліграфічного оформлення та конструкції видання.

У розділі 4 «Розробка схеми технологічного процесу виготовлення видання» наявний детальний перелік операцій зі створення видання, починаючи з додрукарських процесів, безпосередньо друкування та закінчуючи післядрукарськими операціями.

Розділ «Вибір та обґрунтування способу друку і друкарського обладнання» налічує порівняння різних способів друку, вибір та обґрунтування обраного, а також вибір обладнання під даний спосіб та усі заплановані операції.

У розділі 6 «Вибір та обґрунтування програмного забезпечення» наведено порівняння різних програм для підготовки тексту та зображень,

верстки видання, а також програмного забезпечення для створення інтерактивних елементів у виданні. У цьому ж розділі було обрано остаточні варіанти програм для створення усього макета.

Розділ 7 «Створення оригінал-макета видання» налічує опис дизайнерського процесу створення макета артбука. В цьому розділі виконувався пошук остаточної візуальної концепції видання, шрифтові рішення, підготовка текстового та ілюстративного матеріалу, визначення структури розвороту та створення модульної сітки видання, безпосередньо верстка артбуку.

У розділі 8 «Технології створення доповненої реальності у виданні» виконані операції зі створення інтерактивних компонентів макета артбуку.

У розділі 9 «Розрахунки обсягів видання» проведені усі потрібні розрахунки обсягів видання в різних поліграфічних одиницях: в авторських аркушах, обліково-видавничих аркушах, обсяги блоку та обкладинки в фізичних друкарських та паперових аркушах.

У розділі 10 «Вибір та розрахунки кількості основних матеріалів» проведений вибір матеріалів для виконання друку видання, а також для проведення додаткових післядрукарських процесів, визначених раніше.

Розділ 11 «Розрахунки тривалості основних редакційно-видавничих операцій» налічує розрахунок усіх етапів створення оригінал-макету артбука.

Розділ 12 «Маршрутно-технологічна карта виготовлення видання» наводить перелік усіх операцій, матеріалів та виконавців виробничого циклу.

Розділ 13 «Результати проєктування» підбиває підсумки та наводить демонстрацію оригінал-макету, створеного впродовж кваліфікаційної роботи.

У розділі 14 «Економічне обґрунтування розробки» наведена характеристика розробленого видання на ринках збуту та аналіз конкуренції видання. Також прорахована економічна доцільність виготовлення артбуку.

У результаті виконання кваліфікаційної роботи буде наявний оригінал-макет артбуку, що присвячений творчості режисера Веса Андерсона, який має інтерактивні елементи доповненої реальності та надає можливість нової

взаємодії з кінематографічною спадщиною митця. Видання допоможе читачам формувати цілісне уявлення про стиль автора, його художні прийоми та еволюцію творчого бачення, а також сприятиме популяризації творчості режисера, огляду її під новим кутом та натхнення аудиторії. Також розроблений артбук зможе виконувати роль об'єкта колекціонування через свою тематику та розроблене дизайнерське оформлення.

1 АНАЛІЗ ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

1.1 Аналіз технічного завдання

Аналіз технічного завдання на кваліфікаційну роботу потрібно провести на початку розробки, щоб сформулювати перелік вимог до розроблюваного видання та визначити послідовність етапів проєктування.

У процесі роботи потрібно розробити оригінал-макет артбуку про творчість американського режисера Веса Андерсона, який не тільки надасть ілюстративне та текстове наповнення, що зможе надихнути аудиторію та популяризувати творчість митця, а також дозволить розширити взаємодію читача з друкованим виданням за допомогою інтерактивних елементів, а саме компонентів доповненої реальності, які можна буде відсканувати за допомогою телефона.

Вихідні дані до видання, яке розробляється, наведені у таблиці 1.1. Перелік основних характеристик артбуку:

- вид і призначення видання: книжкове, науково-популярне;
- формат і частка аркуша: 70×108/8;
- обсяг видання: 192 сторінки;
- повноколірний друк (4+4);
- тираж: 1000 примірників;
- частка ілюстративного матеріалу: 75%.

Таблиця 1.1 – Вихідні дані до видання, яке розробляється

Характеристика	Видання
Вид і призначення видання	книжкове, науково-популярне
Кількість назв продукції	одна, українською мовою «Всесвіт Веса Андерсона»
Формат та частка аркуша	70×108/8
Формат необрізаного блоку	270×350 мм
Формат обрізаного блоку	250×260 мм
Обсяг видання у сторінках	192 сторінки

Продовження таблиці 1.1

Характеристика	Видання
Тираж	1000 примірників
Кольоровість	повнокольорове (4+4)
Папір для друку	крейдований глянцеви́й папір щільністю 115 г/м ²
Спосіб друку	офсетний
Тип і відсоток ілюстрацій	75%, растрові зображення
Скріплення	Шиття ниткою
Тип обкладинки	Тверда обкладинка типу 7
Зовнішнє оформлення видання	Матова ламінація, вибіркове лакування

Відповідно до ДСТУ 4489:2005 «Видання книжкові та журнальні. Вимоги до форматів» [11] було обрано формат 70×108/8 з форматом необрізаного блоку 270×350 мм і форматом обрізаного блоку 250×260 мм, що є продуманим та підходящим варіантом для естетично привабливого видання обмеженого тиражу. Великий розмір аркушів ідеально підходить для артбуку з великою кількістю ілюстрацій. Майже квадратна форма видання, трохи більша за шириною задля кращого сприйняття матеріалу через широке корінцеве поле, ідеально відповідає мистецькому стилю режисера та підходить для колекційного видання: незвична форма підкреслює ексклюзивність.

Так як розроблюваний артбук є виданням для дорослих, на сторінках якого не можна писати чи малювати, внутрішній блок буде віддрукований на глянцево́му крейдованому папері з щільністю 115 г/м². Такий матеріал підходить для видання з великою кількістю ілюстрацій. А також цей вид паперу доцільно використовувати для видання з AR-маркерами, призначеними для сканування – саме з крейдованого паперу цільове зображення буде зчитуватися якнайкраще. Зважаючи на велику кількість сторінок і позиціонування артбуку як видання ексклюзивного формату та тиражу, буде використовуватися тверда палітурка, прикрашена шляхом впровадження матової ламінації та вибіркового лакування. Обрано палітурку типу 7. Палітурка типу 7 є класичним книжковим рішенням: вона забезпечує високу міцність, зручність експлуатації та порівняну довговічність

використання видання. Технологія виготовлення цієї палітурки добре підходить як для великих, так і для лімітованих тиражів. Важливі для оформлення артбуків післядрукарські процеси з палітуркою типу 7 не конфліктують та є доступними у всьому різноманітті. Тип 7 є найбільш універсальним рішенням для артбуків середнього та великого обсягу, присвячених кіно, анімації, ігровому дизайну, ілюстрації, фотографії, як у лімітованих, так і в комерційно орієнтованих тиражах від кількох сотень до кількох тисяч примірників [9]. Блок буде вкомплектований підбором, вид скріплення – ниткошвейний спосіб.

Для реалізації додаткових інтерактивних елементів буде використовуватись програмне забезпечення, яке забезпечить коректну інтеграцію доповненої реальності у структуру друкованого видання та стабільну і легку взаємодію користувача з нею. Спираючись на специфіку застосування AR-технологій у поліграфії, ключовий хід реалізації – створення зображень-маркерів та прив'язка до них відеофайлів за допомогою технології. Це дозволить швидку взаємодію читача з додатковим матеріалом, який забезпечить краще розуміння написаного.

Отже, в результаті виконаних операцій повинен бути розроблений оригінал-макет артбуку, який відповідає стандартам видавничої галузі, задовільняє очікування визначеної цільової аудиторії та сучасного ринку, а також надає комфортну взаємодію як з друкованим виданням загалом, так і з його компонентами доповненої реальності.

1.2 Аналіз цільової аудиторії

Починаючи проектування видання треба визначити психологічний портрет споживача. Це допоможе покращити розуміння цільової аудиторії та створити продукт, що точно відповідатиме потребам і очікуванням читача. Спираючись на психологічний портрет споживача визначається оформлення видання та у подальшому ринки збуту товару і маркетингова концепція.

Артбук «Всесвіт Веса Андерсона» націлено на аудиторію людей будь-якої статі віком від 18 до 28 років, що цікавляться кінематографом та навчаються чи працюють у цій сфері:

- рівень освіти: загальна середня, вища;
- географічне розташування: переважно містяни, жителі селищ міського типу, жителі селищ, де є інтернет;
- володіння мовами: українська, англійська на базовому рівні або вище;
- взаємодія з інтернетом: наявний якісний інтернет, є соцмережі;
- способи покупки або отримання товару: наявні книгарні поруч, покупка в інтернеті та отримання поштою;
- хобі: перегляд кіно, фотографія, малювання, колекціонування;
- сфера роботи чи навчання: переважно творчі чи культурні сфери;
- рівень прибутку: середній або вище;
- життєві цінності: творчість, культура, пізнання нового.

З цього випливає, що типовий споживач артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» це людина віком від 18 до 28 років з середнім рівнем прибутку, що отримує вищу освіту чи працює у сфері творчості або культури, живе у місті чи селищі, має вільний доступ до інтернету, виявляє зацікавленість у кіно, процесі його створення.

Наприклад, представник цільової аудиторії артбуку може бути таким: хлопець, 19 років, творчий студент другого курсу університету за спеціальністю «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво», проживає у місті та має стабільний доступ до Інтернету через Wi-Fi і мобільний зв'язок, навчання поєднує з підробітком у кав'ярні, звідки отримує середній дохід, вихідні та вільні вечори проводить за своїми хобі: дивлячись різноманітне кіно, займаючись малюванням або фотографією з друзями чи на самоті, також має невелику колекцію поліграфічних товарів, які купляє в Інтернеті.

Отже, визначений портрет споживача дає нам розуміння того, яким повинен бути дизайн видання. Обкладинка повинна бути яскравою, на ній може бути присутній кадр з якогось фільму режисера, щоб споживач міг

швидко зацікавитися побаченим. Також при друці обкладинки для збільшення впливу естетичної складової можна додати глянцеві деталі. На розворотах може бути присутній різний обсяг тексту, так як мета артбуку передбачає не тільки наявність ілюстративної частини, а також і наявність тексту, потрібного для розвитку та пояснення наприклад, використаних прийомів аудиторії. Орієнтованість на більш молоду категорію споживачів вимагає в цілому мінімалістичного оформлення, але ілюстративного матеріалу може бути багато, так як артбук повинен служити і для натхнення споживачів, і для розвитку. Презентабельно буде виглядати креативне розміщення багатьох ілюстрацій на розвороті. Доречно використання гротескних шрифтів, що легко читаються та допомагають не перевантажувати сторінку. Заголовки та деталі в тексті для кращого акцентування уваги молоді можна виділяти або додатковими елементами, або зміною накреслення шрифту, щоб читач не відволікався та психологічно мав більшу мотивацію читати до наступної яскравої точки.

2 АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ

2.1 Сучасні тенденції ринку артбуків в Україні

Ринок артбуків в Україні набирає обертів, хоча й досі залишається вузьким та не перенасиченим. Після значного спаду у 2022, який спричинила війна та повномасштабна російська агресія, книжкова галузь України хоча й переживає значні зміни, але демонструє невпинне зростання. Так, наприклад, за даними Державного комітету телебачення і радіомовлення, кількість друкованих видань у 2023 році збільшилася на 73% у порівнянні з минулим 2022 роком, а тиражі зросли на 203% [31]. У 2024 році книжковий ринок зріс на 31% та 33,315 мільйонів примірників, що складає 21% від річного тиражу, у порівнянні з попереднім роком [22]. Згідно з даними аналізу книжкової галузі України від аналітика Українського інституту книги у першій половині 2025 року було видано на 25% більше нових найменувань серед книжок та образотворчих видань, а загальні тиражі зросли на 37%.

Кількість видавництв та поліграфічних підприємств також зростала ще у 2023 році: до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції було внесено 302 суб'єкти видавничої справи, де 270 були новими, а 32 суб'єкти переоформили свої свідоцтва. У 2021 році таких суб'єктів було 293, а у 2022 через війну та значні локаційні, кадрові та безпекові виклики – 152. У перше півріччя 2024 року відкрилося 41 видавництво, у 2025 за такий же період – 50 [29].

Наразі в Україні працюють приблизно 350 видавництв, понад 800 книгарень офлайн та близько 80 магазинів онлайн.

У порівнянні з іншими видами продукції книжкового ринку України, кількість артбуків, що видаються, є обмеженою, їх ринок досить вузький, але швидкозростаючий. Це можна пояснити тим, що така продукція має часто ексклюзивні накладі, високу собівартість виробництва примірника та має

попит серед специфічного не масового читача. Проте саме така ринкова ситуація створює сприятливі умови для появи нових проєктів, що за умови якісного виробництва та правильної маркетингової стратегії зможуть легко знайти свого покупця та нішу.

За останні пару років артбуки вже перестали бути поодиноким рідкісним явищем та все ж віднайшли своє місце окремого сегменту книжкового ринку, який має своїх поціновувачів та стабільний, поступово зростаючий, попит. Молодий сучасний читач все частіше сприймає будь-яке видання не лише як носій текстової інформації, а як комплексний продукт, що може вдало поєднати мистецтво візуального оформлення та якісне змістовне наповнення.

Важливою причиною зростання популярності артбуків також є те, що раніше перелік видань, що випускалися, орієнтувався на вузьку аудиторію творчих професіоналів, наприклад, дизайнерів, фотографів або молодих спеціалістів сфери кіно, але зараз цільова аудиторія значно розширилася: це фанати кіно, аніме, відеоігор, анімації, а також колекціонери. Артбуки виконують не лише інформаційну, але й емоційну функцію, виступаючи як об'єкти натхнення, колекціонування та естетичного задоволення. Це сприяє розширенню ринку та формуванню нових сегментів споживачів.

Окремий фактор зростаючої популярності артбуків це те, що вони дарують читачу додаткове занурення у світ кіно, ігор, анімації та інших видів сучасного мистецтва. Так як видання містять ілюстрації різних типів: фото, ескізи, концепт-арти, а також інші матеріали про процес створення творчих продуктів, це дозволяє читачу глибше зрозуміти художню складову обраної тематики. В українському контексті це особливо актуально, оскільки глобально попит на будь-яку продукцію, що пов'язана з поп-культурою, зростає, а артбуки виступають одним із ключових способів репрезентації поп-культури у книжковому форматі, випереджаючи фотокниги та звичайні друковані книги.

Також важлива тенденція, що допомагає ринку артбуків розвиватися, це розвиток спеціалізованих видавництв, івентів, офлайн і онлайн магазинів, які

орієнтуються на фанатську та нішеву продукцію: комікси, мангу, аніме-товари, артбуки тощо. Популяризація подібного фокусу багато в чому завдячує розвитку аніме-культури, яка вже більше десяти років як стала культурним явищем – це проявляється у поступовому зростанні івентів, фестивалів, магазинів, онлайн-спільнот [8], що за останні декілька років значно розширили свою сферу інтересів: від виключно японської культури до артбуків, американських коміксів, а також авторських видань українських митців. Зріст таких видавництв, магазинів та тематичних заходів також сприяє розвитку культури колекціонування в Україні, яка має велику частку молодій аудиторії. В такому контексті артбуки є доступною формою входу у сферу колекціонування, адже їхня цінова політика зумовлена високою візуальною цінністю, що робить видання привабливими для широкого кола споживачів.

Отже, артбуки в Україні точно зарекомендували себе як сталий сегмент видавничої галузі України, який має своїх поціновувачів, чиє коло постійно розширюється. Ринок має поступове зростання завдяки зростаючому інтересу аудиторії до колекціонування, друкованих книжок з інтерактивними елементами, а також через розвиток тематичних заходів, видавництв, що спеціалізуються на нішевій продукції, та гік-магазинів. В такій ситуації на ринку розробка артбуку, присвяченого творчості кінорежисера Веса Андерсона, є актуальним проєктом, який відповідає тенденціям на ринку, запитам аудиторії та точно зможе зайняти свою нішу на ринку.

2.2 Аналіз аналогів

Для початку роботи над виданням потрібно провести аналіз аналогів. Завдяки цьому можна зрозуміти яким чином інші викладають концепцію видання, які сучасні «тренди» наявні в індустрії, а також виявити елементи, на які потрібно більш ретельно звернути увагу при розробці продукту зі схожою структурою, щоб уникнути помилок та неочевидних невдалих прийомів.

Для аналізу було відібрано та розглянуто 7 видань.

Артбук «Avatar: The Last Airbender – The Art of the Animated Series (Second Edition)», М.Д. ДіМартіно, Б. Конієцко, 2020 рік (рис. 2.1).

Рисунок 2.1 – Артбук «Avatar: The Last Airbender – The Art of the Animated Series (Second Edition)», М.Д. ДіМартіно, Б. Конієцко, 2020 рік

Джерело: Dark Horse Comics [16]

Артбук має розмір 230×300 мм та 184 сторінки концепт-артів, скетчів, розкадрувань, референсів, ілюстрацій, кадрів з мультсеріалу, що поєднані з текстовим наповненням. Обкладинка видання являє з себе ілюстрацію, раніше використану як один з офіційних постерів мультсеріалу. Від постеру обкладинку відрізняє тільки кадрування та текст знизу, де невеликим шрифтом вказана назва видання та автори. Через таке рішення артбук можна сплутати з коміксами за всесвітом мультсеріалу, що не є бажаним, адже спантеличує читача, даючи першим враженням непорозуміння щодо природи видання. В середині видання використовує різноманітні варіанти заверстки ілюстрацій. З додаткової векторної графіки присутній лише логотип, важливий за тематикою, який з'являється на більшості сторінок в колонтитулі верхньому колонтитулі. Текст заверстаний за двоколончатою модульною сіткою, проте зазвичай на сторінці використовується лише одна колонка повноцінно, в іншій розташовуються ілюстрації та підписи до ілюстрацій, невеликі пояснювальні абзаци, виділені іншим кольором. У виданні використані три шрифти: фірмовий акцентний від логотипу першоджерела для великих заголовків, шрифт с засічками для підзаголовків та назви артбуку на обкладинці,

гротескний для основних масивів тексту. Фон у виданні білий задля збереження правильного сприйняття кольорів ілюстративного матеріалу.

Артбук «The Wes Anderson Collection. The Grand Budapest Hotel», Метт Цоллер Зайтц, 2015 рік (рис. 2.2).

Рисунок 2.2 – Артбук «The Wes Anderson Collection. The Grand Budapest Hotel», Метт Цоллер Зайтц, 2015 рік

Джерело: Yakaboo [27]

Обкладинка яскрава, використана будівля з фільму, перероблена у вигляді ілюстрації, назва вписується в усю композицію, але погано читається, не запам'ятовується як заголовок та не привертає увагу, тому її продублювали на корінці на темно-бордовому фоні, де вона виглядає влучно. У виданні присутні і фото, і окремі ілюстрації, які можуть займати як повний розворот, так і суцільну сторінку. Верстка різниться від розвороту до розвороту: кількість колонок варіюється від двох до трьох однакової ширини або двох однакової ширини та третя впововину менша, в якій зазвичай розташовані примітки та пояснення до ілюстрацій, розташування та вирівнювання різняться. У виданні скрізь гротескний шрифт, проте в заголовках іноді наявна антиква, яка виглядає дещо зайвою у виданні, кегль текстових блоків дуже невеликий. Абзацні відступи відсутні, замість них нові абзаци відділені від попередніх інтервалом в одну строку. У підрозділах, які не є першими в розділі, наявні буквиці на початку розділу, колонцифри у виданні відсутні на сторінках з ілюстраціями та розташовані зверху на полях. Фон сторінок усюди білий, на сторінках з триколонковою версткою тексту це справляє враження

журнального видання. Рідко зустрічаються золоті та бордові кольори для додаткових елементів, наприклад, підписів до ілюстрацій, чи векторних рамок, що наявні на невеликій кількості розворотів.

Артбук «The Making of Assassin's Creed: 15th Anniversary», Алекс Кальвін, 2023 рік (рис. 2.3).

Рисунок 2.3 – Артбук «The Making of Assassin's Creed: 15th Anniversary»,

Алекс Кальвін, 2023 рік

Джерело: Dark Horse Comics [20]

Видання являє з себе лімітований ексклюзив, випущений тиражем у 1000 екземплярів, має також спеціальний футляр з тисненням, у якому зберігаються додаткові елементи: металева пластина з логотипом ігрової франшизи та дві високоясні літографії зі сценами з гри. Сам артбук має формат 230×300 мм, 240 сторінок всередині твердої палітурки, яка оформлена досить мінімалістично й дорого водночас: суцільна чорна заливка та матове покриття, золотий візерунок виконаний у техніці тиснення фольгою демонструє також назву видання та логотип франшизи. Сторінки на боковій стороні мають позолоту, у видання наявна золота атласна стрічка-ляссе. Сторінки мають багато ілюстрацій, різних за кольорами, тож фон артбуку білий, щоб не заважати сприйняттю відтінків та не створювати візуальний шум. Для усіх заголовків та підзаголовків використовується один шрифт, дещо стилізована антиква старого стилю, притаманна усім заголовкам ігрової серії та фірмовий золотий колір. Текстові блоки, заверстані у дві колонки, виконані простим

гротескним шрифтом, що забезпечує легку читабельність. Ілюстративні матеріали іноді мають векторне золоте фігурне обрамлення або просте обрамлення за формою. Розташування та спосіб завершення ілюстрацій змінюється від розвороту до розвороту: наявні зображення, що займають повний розворот чи сторінку, ілюстрації в обріз, з виходом на поля.

Артбук «The World of Avatar. A Visual Exploration», Джошуа Іззо, 2022 рік (рис. 2.4).

Рисунок 2.4 – Артбук «The World of Avatar. A Visual Exploration»,

Джошуа Іззо, 2022 рік

Джерело: Yakaboo [28]

Обкладинка яскрава, в назву вписаний логотип франшизи, доповнений заголовком та підзаголовком артбуку, що написані одним гротескним шрифтом у двох різних накресленнях. Фон стилізований під текстури та силуети з фільму, рідше зустрічаються суцільні кольорові заливки, здебільшого чорні, білі та бежеві. У виданні багато яскравих ілюстрацій, що поєднують кадри з фільму, розкадрування, окремі вирізані зображення героїв або предметів. Заверстка ілюстрацій різноманітна, часто зустрічаються ілюстрації на повний розворот чи суцільну сторінку. Для назви на обкладинці, текстових блоків та заголовків використаний один гротескний шрифт, що повинен робити текст більш читабельний та полегшувати читання, проте кегль основних блоків дуже

маленький, що ускладнює читання. Текстові блоки та їх розташування досить різноманітні, верстка за лівим краєм, кольорових виділень у текстах немає. Кольорова схема підібрана відповідно до ілюстрацій, тому зустрічається багато темно-сірих, синіх та помаранчевих відтінків, які є доволі яскравими та можуть заважати сприйняттю кольорів ілюстрацій.

Артбук «Spider-Man. Across the Spider-Verse. The Art of the Movie», Рамін Захед, 2023 рік (рис. 2.5).

Рисунок 2.5 – Артбук «Spider-Man. Across the Spider-Verse.

The Art of the Movie», Рамін Захед, 2023 рік

Джерело: Yakaboo [26]

Обкладинка динамічна та яскрава, одразу привертає увагу також через великий формат 290×240 мм. Назва велика та помітна, розділена на логотип мультфільму та окремо внизу сторінки підзаголовок назви артбуку. Для усього видання обрано гротескний шрифт, зручний та читабельний також через правильний підбір кеглю. Заголовки мають кольорові акценти та виконані великими літерами. В середині текст вирівняний за шириною, наявні абзацні відступи в усіх абзацах, окрім першого. Підписи до ілюстрацій виконані жирним накресленням, їх розташування не структуроване за сіткою. Колонцифри на полях, виконані жирним накресленням. Текст виглядає охайно та не відволікає від яскравих, деталізованих ілюстрацій. У виданні багато яскравих кольорів у ілюстраціях, тож на усіх сторінках білий фон. Наявні ілюстрації, що займають суцільну сторінку або розворот.

Артбук «Мистецтво й створення серіалу «Аркейн», Елізабет Вінцентеллі, 2025 рік (рис. 2.6).

Рисунок 2.6 – Артбук «Мистецтво й створення серіалу «Аркейн»,
Елізабет Вінцентеллі, 2025 рік
Джерело: MAL'OPUS [21]

Обкладинка демонструє головну героїню мультсеріалу та велику кількість білих узорів, стилізованих під намальовані вручну. Назва написана двома шрифтами – гротескним та з засічками, білим кольором, демонструється логотип першоджерела. На розворотах під текстовими блоками фон є стилізація під шматки паперу, так розташований текст виглядає ніби уривки листів. Текст має верстку по ширині, наявні абзацні відступи, блоки заверстані у дві колонки, які мають невеликий нахил для кращого поєднання з хаотичним настроєм артбуку. Підписи до ілюстрацій чи окремі нотатки мають верстку за лівим краєм та ширину блоку вдвічі менше, ніж у колонки основного текстового блоку. Підзаголовки відсутні, заголовки у виданні виконані шрифтом з засічками, таким же самим, що використаний для основного тексту, але зі збільшеним кернінгом та у жирному накресленні. Наявні колонцифри, верхній колонтитул та колонлінійки відсутні. Фон сторінок у виданні, окрім вищезгаданої стилізації під уривки листів, має також заливку з акварельною текстурою, переважно у світлих сірих тонах. У виданні наявні ілюстрації різних

типів, проте більшість це скетчі, окремо вирізані портрети героїв, концепт-арти. Впродовж всього артбуку, починаючи з обкладинки та закінчуючи наповненням, демонструється багато стилізації під вручну зроблені примітки, замальовки, що перекликається з тематикою першоджерела видання.

Артбук «The Art of Star Wars. The Last Jedi», Філ Шостак, 2017 рік (рис. 2.7).

Рисунок 2.7 – Артбук «The Art of Star Wars. The Last Jedi»,

Філ Шостак, 2017 рік

Джерело: Yakaboo [25]

Обкладинка оформлена у приглушених зелених тонах, назва включає логотип франшизи, виконана червоним і білим кольорами. Червоний більш жирного накреслення контрастує з іншим оформленням, а білий колір у назві важко читається. На сторінках багато ілюстрацій: кадри, скетчі, розкадрування, окремі концепт-арти та зовнішній вигляд героїв, предметів, архітектури – ілюстрації різні за розмірами, заверстані різноманітно, в залежності від розвороту, наявні ілюстрації на повну сторінку. Кегль тексту невеликий, але читабельний, вирівнювання за лівим краєм при наявному абзацному відступі виглядає неохайно. Для заголовків та деталей використовується гротескний шрифт жирного накреслення, для основного тексту використана антиква. Колонцифри, колонтитули, колонлінійки відстуні у всьому виданні. Колір фону на усіх сторінках – білий, для заголовків використовується бордовий колір, який також досить часто зустрічається в ілюстративному матеріалі та присутній в назві на обкладинці.

Отже, після проведеного аналізу було виявлено, що у всіх артбуках обкладинка виконана яскраво, використовуються або ілюстрації, або кадри з першоджерел. Заголовки часто використовують декілька шрифтів, один з яких частіше за все також зустрічається у виданні як шрифт для заголовків, підзаголовків. Здебільшого використані гротескні шрифти невеликого кеглю, фон сторінок або окремо текстових блоків переважно являє собою білий колір, інколи додаються текстури, що підходять до тематики, акварельні або суцільні заливки у наближених до ілюстративних матеріалів відтінках. У всіх проаналізованих виданнях наявне велике різноманіття типів ілюстративних матеріалів, які мають різні способи заверстки. Верстка тексту у всіх аналогах виконувалась в дві колонки, переважає варіант з версткою за шириною, при верстці за лівим краєм, яка також зустрічалася дуже часто, абзацні відступи створювали хаотичне враження від тексту. Часто зустрічаються суцільні сторінки або розвороти, заповнені ілюстрацією. У деяких виданнях наявні векторні елементи, що доповнюють зображення, наприклад, фігурні рамки, проте в цілому такі елементи оформлення використовувались дуже рідко у проаналізованих виданнях. Колонцифри наявні у більшості видань та винесені на поля, на сторінках з суцільними ілюстраціями не демонструються. Колонлінійки та текст у верхньому колонтитулі використовуються, проте часто можуть приводити до хаотичного вигляду розвороту.

2.3 Аналіз вимог до друкованих артбуків

Повний цикл розробки оригінал-макету артбуку, присвяченого творчості одного з найбільш відомих світових режисерів, передбачає суворе дотримання стандартів видавничо-поліграфічної галузі. Для успішного випуску видання потрібно приділити увагу усім параметрам артбуку, починаючи з формату та структури сторінки до шрифтового та ілюстративного оформлення у найменших деталях. В результаті видання повинно виглядати професійно, бути конкурентоспроможним на ринку та задовільняти усі потреби читачів.

Відповідно до ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення» [12] визначення поняття «книжкове видання» наступне: неперіодичне друковане видання у вигляді блока скріплених у корінці аркушів друкованого матеріалу будь-якого формату, з обкладинкою або палітуркою. Так як артбук, який розробляється, не є дитячим чи спеціалізованим виданням, то вимоги до оригінал-макету регламентуються таким переліком документів:

- ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення»;
- ДСТУ 4489:2005 «Видання книжкові та журнальні. Вимоги до форматів»;
- ДСТУ 4861:2007 «Видання. Вихідні відомості»;
- ДСТУ 4826:2007 «Інформація та документація. Видання інформаційні. Загальні вимоги»;
- СОУ 22.2-02477019-15:2010 «Поліграфія. Обкладинки та палітурки. Типи».

Впровадження у видання інтерактивних елементів не заперечується жодним з існуючих стандартів, тож при розробці видання головна вимога до таких компонентів це якісна технічна реалізація, яка залежить від правильного інтегрування цих складових у оригінал-макет, програмне втілення, що буде зрозумілим для користування, а також від обраних матеріалів для друку.

Отже, для правильного та якісного створення оригінал-макета артбука є важливим дотримання чинних стандартів верстки та регламентованих ДСТУ вимог. Грамотно виконана верстка, правильні для вікової категорії споживачів розміри шрифтів та їх ієрархія, належна підготовка файлів до друку та коректна інтеграція елементів доповненої реальності дозволять отримати сучасне мультимедійне видання, що зможе поєднати традиційний друкований продукт з інтерактивними технологіями, що підвищить цінність видання.

3 РОЗРОБКА ТЕХНІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ВИДАННЯ

В процесі виконання роботи було сформовано технічні характеристики артбуку, що підходять до особливостей розроблюваного видання та задовільняють поліграфічні стандарти відносно оформлення та конструкції видання. Складена технічна характеристика видання, що проєктується, впливає на подальший підбір устаткування та матеріалів для видання, а також від неї залежить вибір операцій усього технологічного процесу. У табл. 3.1 наведені технічна характеристика артбуку «Всесвіт Веса Андерсона».

Таблиця 3.1 – Технічна характеристика видання

Параметр	Значення
Вид видання і призначення	
За цільовим призначенням	Науково-популярне
За матеріальною конструкцією	Книжкове
Знакова природа інформації	Текстово-ілюстраційна
За періодичністю	Неперіодичне
Формат видання	
Формат і частка паперового аркуша, см	70×108/8
Формат необрізаного блоку, мм.	270×350 мм
Обсяг видання	
Фізичні друкарські аркуші	24
Умовні друкарські аркуші	33,6
Паперові аркуші	12
Сторінки	192
Зошити	24
Тираж видання	1000
Поліграфічне оформлення	
Кольоровість видання та його елементів	4+4
Площа аркуша, зайнята ілюстраціями	75%
Характер ілюстрацій	Растрові, векторні ефекти
Кольоровість видання та його елементів	Основний блок: 4+4, форзац: 4+0, обкладинка: 4+0
Площа аркуша, зайнята ілюстраціями, %	75%
Характер ілюстрацій	Растрові, векторні декоративні елементи
Гарнітура, кегль і накреслення шрифтів	Гарнітура – Tilda Sans Основний текст – 11 пт, накреслення Regular Заголовки – 24 пт, накреслення Bold Допоміжний текст – 9 пт, накреслення Regular Виділення у тексті – 11 пт, накреслення Medium
Спосіб друку сторінок та обкладинки	Офсетний друк

Продовження таблиці 3.1

Параметр	Значення
Конструкція видання	
Спосіб комплектування блоку	Підбір
Додаткові елементи	Стрічка-ляссе
Форзац	Наявний
Спосіб скріплення	Шиття ниткою
Тип і конструкція обкладинки	Тип 7
Оформлення обкладинки	Матова ламінація, вибіркоче лакування
Папір для друкування основного блоку та інших елементів видання	Папір крейдований, 115 г/м ² Папір крейдований, 135 г/м ² Картон, 200 г/м ²

Отже, було визначено технічні характеристики видання за декількома категоріями: вид видання і призначення, його формат до обрізки та після, обсяги у різних поліграфічних величинах, тираж, усі деталі поліграфічного оформлення та конструкції видання.

4 РОЗРОБКА СХЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ВИГОТОВЛЕННЯ ВИДАННЯ

Процес безпосередньо виготовлення артбуку включає в себе декілька послідовних етапів, які потребують детального планування та вдумливого відтворення. Етапи поділяються на додрукарську підготовку, друк і післядрукарську обробку. Схема технологічного процесу виготовлення артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» наведена на рисунку 4.1.

Рисунок 4.1 – Схема технологічного процесу виготовлення видання

Джерело: Власна розробка

На додрукарському етапі для ідеї видання підбирається цільова аудиторія, проводиться аналіз аналогічних видань, розробляються ескізи, щоб визначитися з концепцією оформлення. Етап ескізування потрібен, щоб розглянути декілька можливих втілень ідеї, що допомагає визначитися зі структурою артбуку в цілому та модульною сіткою для розворотів, підібрати кольорову палітру, кращі шрифтові поєднання, варіанти накреслень та використовуваного кеглю. На етапі додрукарської підготовки відбувається

підбір, редагування, обробка ілюстративних і текстових матеріалів. Проходить верстка та створення загального макета, а також подальша перевірка наявності помилок. Робота з текстом проходила у редакторі MS Word та робота над усім виданням в цілому пройшла у графічному редакторі Adobe Illustrator.

Перед передачею макета у друк виконується комплекс технічної підготовки: усі текстові елементи в макеті переводяться у криві, растрові зображення вбудовуються у файл, забезпечуючи цілісність макета, встановлюється роздільна здатність документа – 300 dpi, що гарантує високу чіткість друкованого зображення. Проводиться перевірка, щоб увесь документ був переведений у колірну модель СМΥК з не композитним чорним кольором. Фінальний макет експортується у формат, придатний для друку – PDF/X-1a чи PDF/X-4. Перед безпосередньо друкарським процесом важливо провести пробний друк, щоб перевірити якість кольоропередачі, розташування елементів в готовому примірнику та для забезпечення високої якості друку майбутнього тиражу. Наступним етапом є виготовлення друкарських форм за допомогою технології Computer-to-Plate. Друк буде виконуватися офсетним способом для отримання високоякісного зображення з точною передачею кольорів, що є критично важливим для артбуку з великою кількістю ілюстрацій. Друк блоку здійснюється у повнокольоровому режимі на крейдованому папері щільністю 115 г/м², який забезпечує належну деталізацію та насиченість кольорів. Друк обкладинки виконується у режимі кольоровості 4+0, так само як і форзац. Перед самим початком друку проводиться налаштування обладнання: контроль подачі фарби, встановлення друкарських форм. У процесі друку здійснюється постійний контроль якості з метою уникнення дефектів та забезпечення найкращої якості готового продукту.

Завершальною стадією є післядрукарська обробка: надруковані аркуші видання проходять процес фальцювання, після чого комплектуються у зошити у правильній послідовності. Сформований блок скріплюється класичним ниткошвейним способом, що забезпечує його міцність. Додається ляссе. Далі виконується обрізка блоку. Для обкладинки виконуються палітурні роботи:

матова ламінація та вибіркоче лакування на відповідному обладнанні. Обкладинка проходить процес фальцювання та приєднується до блоку. Готовий тираж продукції пакується для подальшого транспортування.

Отже, в результаті розробки схеми технологічного процесу виготовлення артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» було сформовано послідовність виробних операцій, що забезпечить отримання якісного поліграфічного продукту, який буде відповідати усім вимогам, що висуваються до видання як ринком та стандартами, так і потенційними читачами. Розроблена технологічна схема охоплює всі основні етапи виробництва: від формування концепції та створення оригінал-макета до безпосередньо друку, післядрукарських та палітурних робіт, підготовки готового тиражу до реалізації.

Найбільш масштабним та відповідальним етапом можна виокремити додрукарську підготовку. Саме на цьому етапі закладається позиціонування майбутнього видання, проводиться ескізування, закладаються дизайнерські рішення, створюється оригінал-макет, який надалі потрібно без жодної помилки передати в друк, який безумовно, теж потрібно буде провести якісно.

Таким чином, розроблена схема технологічного процесу забезпечує ефективну для виготовлення видання послідовність дизайнерських рішень, поліграфічних технологій та виробничих операцій, створюючи необхідні умови для пропрацьованого артбуку в результаті.

5 ВИБІР ТА ОБҐРУНТУВАННЯ СПОСОБУ ДРУКУ І ДРУКАРСЬКОГО ОБЛАДНАННЯ

5.1 Вибір та обґрунтування способу друку

Артбук – це видання, де ілюстративні матеріали грають надзвичайно важливу роль та часто є першопричиною купівлі продукту, тож при друці передача зображення повинна пройти з максимальною точністю. Проте вибір технології друку визначає не лише передачу кольору та якість ілюстрацій, але також і довговічність видання й економічну доцільність виробництва (табл. 5.1).

Тому що в розроблюваному виданні будуть наявні ілюстрації, текстові блоки, QR-коди для можливості розширення взаємодії з виданням, можна використати низку критеріїв: висока якість друку, яка підтримує точність передачі деталей та тонових градацій, економічна доцільність при друці тиражу в 1000 примірників, підтримка друку на різних видах паперу й картону.

Таблиця 5.1 – Порівняння способів друку

Критерій	Способи друку		
	Офсетний друк	Цифровий друк	Глибокий друк
1	2	3	4
Якість друку	Висока деталізація, точне відтворення кольорів	Висока, проте повторюваність впродовж накладу обмежена	Дуже висока
Доцільний розмір накладу	Від 500 до декількох тисяч примірників	До 500 примірників	Від 5000 примірників
Собівартість друку 1000 екземплярів	Оптимальна	Висока	Дуже висока
Підготовка до друку	Потребує виготовлення форм	Швидка, без форм	Потребує виготовлення форм
Підтримка матеріалів для друку	Різні види паперу та картону	Залежить від обладнання	Різні види паперу та картону, плівки, шпалери тощо

Продовження таблиці 5.1

1	2	3	4
Кольоровість	СМΥΚ, Pantone	СМΥΚ, Pantone дуже обмежено	До 6 фарб
Післядрукарська обробка	Будь-яка	Обмежена	Можлива, але залежить від матеріалу

Офсетний друк без перебільшень зберігає домінуючі позиції у створенні артбуків завдяки стабільності технологічного процесу, можливості точної передачі кольорів та роботи з великими накладками. Висока лініатура растру забезпечує деталізацію, достатню для репродукування складних авторських ілюстрацій чи якісних професійних фотографій. Проте офсет не завжди здатен відтворити дуже насичнені відтінки чи неони, властиві, наприклад, виданням по тематиці комп'ютерних ігор, анімації чи цифрового мистецтва. Частково цю проблему вирішує додавання додаткових фарб, але цей прийом підвищує собівартість та вимагає ретельної калібровки обладнання. Більшість високоякісних артбуків тиражами більше 300 одиниць, – в середньому на українському ринку артбуки друкуються тиражами від 1200 до 3000 екземплярів, – виготовляються саме способом офсетного друку [10].

Цифровий друк має широке використання для друку невеликих накладів, оскільки він не потребує виготовлення друкарських форм, що значно заощаджує час – скорочується етап підготовки та в цілому швидкість друку досить висока. Цифровий друк є ідеальним вибором для малих тиражів, термінових замовлень, персоналізованої продукції: візиток, флаєрів, буклетів, каталогів тощо. Але для багатосторінкових видань тиражами більше 300 одиниць він є економічно недоцільним: при тиражі у 1000 екземплярів цифровий друк втрачає конкурентоспроможність через високу собівартість одного примірника, адже ціна зростає пропорційно кількості накладу. А його головні переваги: скорочення витрат часу на підготовку, можливість швидко внести зміни в макет – стають не затребуваними та не підходять для специфіки артбуку, який розробляється.

Глибокий друк дозволяє передавати найтонші тонові градації, передавати високу насиченість та деталізацію. Також цей вид друку забезпечує рівномірність друку та високу повторюваність впродовж усього тиражу, що є дуже важливим для видань з великою часткою ілюстративних матеріалів. Проте економічно цей вид друк є недоцільним для віддруку 1000 примірників артбуку, що розробляється. Глибокий друк потребує підготовки форм, що є складним процесом, підвищує собівартість примірника в результаті, для відносно невеликого тиражу усі витрати на друк роблять такий вибір економічно неефективним. Кращий варіант використання глибокого виду друку це масове виробництво журнальної продукції, шпалер, грошових банкнот, але для невеликого тиражу артбуку цей варіант не підходить.

Отже, після проведеного порівняльного аналізу, офсетний спосіб друку можна вважати найбільш оптимальним варіантом. Артбук має велику кількість ілюстрацій та складних графічних композицій, поєднання різних текстур та ефектів, тональних переходів та дрібних деталей, подібна структура наповнення потребує стабільну та рівномірну передачу кольору по всій площі аркуша, особливо через те, що формат видання є досить великим. Офсетний друк забезпечує однорідність якості кольорових заливок, точність градацій, точне відтворення багат шарових композицій та гарантує стабільність друку в межах усього накладу. Крім технологічних переваг, офсет також є економічно доцільним рішенням: офсет підходить для обраного тиражу, адже демонструє суттєве зниження вартості одиниці продукції пропорційно зростанню кількості відбитків.

5.2 Вибір та обґрунтування друкарського обладнання

Для вибору обладнання офсетного друку було сформовано перелік наступних вимог:

- стабільність друку протягом тиражу 1000 примірників;
- підтримка повноколірного двостороннього друку;

– підтримка формату 70×108/8.

Було проведено аналіз деяких офсетних друкарських машин та відібрано три представники популярних марок, що відповідають зазначеним критеріям. Їх порівняння наведено нижче у таблиці 5.2.

Таблиця 5.2 – Порівняння офсетних друкарських машин

Параметр	KBA Rapida 162	KBA Rapida 130a	KBA Rapida 142	KBA VARIMAT 126-8
Мінімальний формат листа, мм	600×920	500×800	600×720	600×710
Максимальний формат листа, мм	1120×1620	965×1300	1020×1420	965×1270
Мін. щільність паперу, г/м ²	30	30	30	60
Макс. щільність паперу, г/м ²	350	350	350	600
Макс. висота стапеля самонакладу, см	150	150	150	130
Макс. висота стапеля прийомки, см	150	150	150	128
Максимальна швидкість, відб./год	11 000	12 000	12 000	12 000

Для порівняльного аналізу характеристик чотирьох обраних машин було відібрано чотири машини: KBA Rapida 162, KBA Rapida 130a, KBA Rapida 142 та KBA VARIMAT 126-8. Для друку розроблюваного артбуку було обрано машину KBA Rapida 142 (рис. 5.1), оскільки цей варіант найкраще відповідає вимогам з огляду на формат видання, тип паперу, велику частку ілюстративного матеріалу та велику кількість повноформатних ілюстрацій на весь аркуш чи весь розворот, що потребують забезпечення високої якості друку. Модель KBA Rapida 142 має максимальний формат аркуша 1020×1420 мм, що забезпечує достатній запас площі для ефективного розміщення шпальт артбуку та раціонального використання паперу. Для порівняння, машина KBA Rapida 162 хоча і має ще більший формат друку, є менш доцільною для реалізації артбуку через надлишкові виробничі можливості та вищі експлуатаційні витрати, які не є виправданими для тиражу артбуку. Також важливою перевагою є підтримка друку на папері різної щільності, від 30 до 350 г/м², що повністю відповідає вимогам проєкту.

Рисунок 5.1 – Друкарська машина KBA Rapida 142

Джерело: Mekes [18]

Для друку основного блоку артбуку заплановано використання крейдованого паперу щільності 115г/м^2 , а для обкладинки – паперу щільності 135г/м^2 з подальшим ламінуванням та вибіркоким лакуванням. Машина забезпечує стабільне проходження як тонких, так і щільних матеріалів без втрати точності друку чи деформації аркушів. У порівнянні з KBA VARIMAT 126-8, яка підтримує друк на папері до 600 г/м^2 , KBA Rapida 142 є більш універсальним та економічно доцільним рішенням, оскільки надвисока щільність паперу для даного артбуку не є необхідною. Максимальна швидкість друку KBA Rapida 142 становить 12 000 відбитків за годину, що дозволяє забезпечити ефективне виготовлення тиражу без втрати якості. Висока продуктивність машини є особливо важливою при друкуванні повноколірних видань з великою кількістю ілюстрацій, так як це скорочує тривалість виробничого процесу. При цьому машина забезпечує стабільне суміщення фарб навіть на високих швидкостях друку, що має важливе значення для артбуку на творчу тематику.

Для операції фальцювання було обрано KD78 PROline, оскільки саме ця модель підходить за форматом, гарантує стабільну роботу протягом накладу видання з щільними повноколірними аркушами. Розроблюваний артбук буде

включати велику кількість ілюстрацій, що можуть займати повну сторінку чи повний розворот, тому при фальцюванні можуть бути критичними несуміщення елементів та зміщення. Модель KD78 PROline характеризується високою продуктивністю, дозволяє автоматично налаштовувати роботу обладнання, що є вагомою перевагою відносно скорочення часу на підготовку до роботи та зменшення ризику будь-яких помилок.

Для скріплення книжкового блока було обрано ниткошвейну машину SMYTH FF-280 4D Automatic (рис. 5.2). Вибір саме даної моделі обґрунтований необхідністю забезпечення високої міцності та довговічності готового видання: артбук має значний обсяг, тверду палітурку та розрахований на тривале використання, ниткошвейне скріплення є найбільш доцільним способом формування блока та SMYTH FF-280 4D Automatic забезпечує автоматизований процес зшивання зошитів із високою точністю та стабільністю роботи. Додатковою перевагою обладнання є наявність системи автоматичного контролю правильності комплектування зошитів, що дозволяє уникнути помилок у послідовності сторінок та забезпечити високу якість готової продукції. Обрана машина підтримує встановлення додаткових модулів для нанесення клею та армувальних матеріалів, що може підвищувати міцність книжкового блока та збільшує термін експлуатації видання.

Рисунок 5.2 – SMYTH FF-280 4D Automatic

Джерело: MacHOUSE [30]

Для виконання післядрукарської обробки обкладинки було обрано ламінатор KOMFI AMIGA 76 (рис. 5.3). Модель відповідає вимогам проєкту завдяки підтримці формат, високій точності нанесення плівки та можливості роботи з різними типами ламинації. Обкладинка артбуку за концепцією передбачає використання матової ламинації та вибіркового лакування задля створення цікавого ефекту від видання, що сприятиме правильному позиціонуванню на ринку та яскравому першому враженню, а також цей прийом допоможе підвищити зносостійкість видання. Важливою вимогою до ламінатора була рівномірність нанесення плівки впродовж всього обсягу тиражу без утворення дефектів, повітряних бульбашок чи перекосів, для чого KOMFI AMIGA 76 точно підходить та забезпечує стабільну якість ламінування через можливість точного контролю температури та швидкості ламінування.

Рисунок 5.3 – Ламінатор KOMFI AMIGA 76

Джерело: KOMFI [14]

Отже, для артбуку було обрано друкарське та післядрукарське обладнання, яке повністю відповідає виокремленим технічним і дизайнерським вимогам розроблюваного артбуку «Всесвіт Веса Андерсона». Використання сучасних поліграфічних машин дозволяє забезпечити високу якість та точність друку й обробки матеріалів, гарантує довговічність готового видання, що є особливо важливим для артбуків як видань колекційних, дорогих та візуально орієнтованих.

6 ВИБІР ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

6.1 Вибір програмного забезпечення для підготовки тексту

Для порівняльного аналізу програм для підготовки тексту було відібрано три текстові редактори: Microsoft Word, Google Документи та LibreOffice Writer. Оцінка проводилася за низкою критеріїв, а саме: зручність інтерфейсу, різноманіття функцій форматування тексту, мовна підтримка, підтримка різних форматів, інтеграція з іншими сервісами, умови використання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1 – Порівняння програмного забезпечення для підготовки текстового наповнення артбуку, що розробляється

Критерій	Microsoft Word	Google Документи	LibreOffice Writer
Зручність інтерфейсу	Інтуїтивно зрозумілий, функції знайти легко	Легкий на перший погляд, незручна робота з масштабом, деякі функції знайти важко	Інтерфейс застарілий, але нагадує Microsoft Word
Функції форматування тексту	Різноманіття функцій, інтеграція з іншими програмами Office 365	Функції форматування тексту різноманітні	Функції форматування тексту різноманітні
Мовна підтримка	Українська мова підтримується, є перевірка правопису	Українська мова підтримується, є перевірка правопису	Українська мова підтримується, є перевірка правопису
Сумісність із іншими форматами	Великий перелік форматів для експорту, можна створювати PDF.	Багато популярних форматів для експорту.	Багато форматів для експорту, за замовчуванням працює в .odt
Інтеграція з іншими сервісами	Добре інтегрований з програмами пакету Office 365	Добре інтегрується з програмами пакету Google	Інтеграції з іншими сервісами немає
Умови використання	Підписка Office 365, можна користуватися як у програмі, так і у браузері, з будь-якого пристрою, якщо увійти в акаунт	Безкоштовне використання з акаунтом Google за наявності достатнього місця на Google Диску, робота в браузері та з мобільного застосунку	Безкоштовне програма, працює при завантаженні на комп'ютер

Microsoft Word є одним з найбільш поширених у світі текстових редакторів. Він має майже незмінюваний в залежності від версії зручний інтерфейс, інтуїтивно зрозумілий та з простим впорядкуванням функцій по вкладках. Зручним є також те, що працювати з документом можна з будь-якого пристрою, якщо наявна підписка Office 365. Можливості форматування тексту різноманітні, починаючи з базового створення стилів тексту, полів, формування автоматичного змісту та закінчуючи створенням виносков, гіперпосилань і інтеграціями з іншими програмами пакету Office 365 – додавання та редагування таблиць функціями Microsoft Excel тощо. В контексті розроблюваного видання також важливим є також те, що в цьому програмному забезпеченні наявна перевірка правопису і граматики.

Google Документи – розповсюджений текстовий редактор, широко відомий та популярний. Часто Google Документи мають перевагу через те, що в ньому можна працювати разом з іншими користувачами онлайн, бо це ПЗ більш доступне – потрібно мати лише акаунт та місце у хмарному сховищі Google. Проте функціонал даної програми дещо обмежений у порівнянні з Microsoft Word, а інтерфейс не дуже зручний: функції часто не інтуїтивно розташовані, також немає «вільного» масштабування документу, що іноді може тормозити робочий процес, також при редагуванні великих документів файл може приторможувати. Після експорту документа може виникати потреба у додатковому коригуванні форматування.

LibreOffice Writer є безкоштовним текстовим редактором, частиною програмного пакета LibreOffice. У програмі інтерфейс дещо схожий з Microsoft Word, але виглядає досить застаріло та місцями управління документами не дуже інтуїтивне. Проте програма підтримує велике різноманіття функцій форматування тексту: стилі, таблиці, виноски, формування змісту також. За замовченням програма працює у форматі .odt, при відкритті або редагуванні документів, що були створені у інших програмах, можливі проблеми з сумісністю форматів. Також після експорту теж можуть виникати проблеми.

Отже, після проведеного аналізу для підготовки текстового наповнення артбуку було обрано програму Microsoft Word. Її використання забезпечить великий функціонал, зручність роботи з масивами тексту та легкість імпортування тексту до програми верстки.

6.2 Вибір програмного забезпечення для підготовки зображень

Зображення для артбуку про кінотворчість Веса Андерсона мають особливе значення, адже фільми цього режисера багатьом запам'ятовуються через візуальну частину, яку так і хочеться роздивлятися тому редагування ілюстративного матеріалу видання повинно бути професійним. Підготовка зображень для артбуку потребує усунення дефектів фотографій, кольорокорекцію, кадрування та підготовку графічних матеріалів до того, що далі вони будуть інтегровані у макет видання. Для проведення порівняльного аналізу, наведеного у таблиці 6.2, було відібрано чотири популярні графічні редактори: Adobe Photoshop, Adobe Lightroom, GIMP, Corel PaintShop Pro.

Таблиця 6.2 – Порівняння програмного забезпечення для підготовки зображень до артбуку, що розробляється

Критерій оцінювання	Adobe Photoshop	Adobe Lightroom	GIMP	Corel PaintShop Pro
Основне призначення	Різноманітна обробка растрової графіки	Редагування та корекція фотографій	Редагування растрових зображень	Редагування растрових зображень
Зручність інтерфейсу	Складний, не дуже інтуїтивний	Складний, але досить інтуїтивний	Зручний, інтуїтивний	Складний, не дуже інтуїтивний, досить застарілий
Підтримка системи шарів	Повноцінна система шарів, масок та ефектів	Відсутня	Наявна	Наявна
Можливості кольорокорекції	Широкий спектр різноманітних інструментів	Широкий спектр різноманітних інструментів	Достатні, але не дуже різноманітні	Достатні

Продовження таблиці 6.2

Критерій оцінювання	Adobe Photoshop	Adobe Lightroom	GIMP	Corel PaintShop Pro
Ретуш і складне редагування	Професійні інструменти ретуші та монтажу	Обмежені можливості	Доступні інструменти, але менш зручні	Наявні інструменти ретуші
Інтеграція з іншими програмами	Повна інтеграція з програмами Adobe	Повна інтеграція з програмами Adobe	Обмежена інтеграція	Обмежена інтеграція
Стабільність роботи	Висока	Висока	Середня	Середня

В порівняльному аналізі було два продукти від компанії Adobe – Photoshop та Lightroom. Обидва широко застосовуються для корекції фотографій по всьому світу, проте Adobe Lightroom більш орієнтований на автоматизовану та швидку обробку великої кількості зображень. Програма пропонує великі можливості з точної професійної кольорокорекції, проте інструменти ретуші у ній дещо обмежені. Відсутність системи шарів ускладнює роботу та може витратити зайвий час.

Gimp є безкоштовним растровим графічним редактором та підтримує базові інструменти редагування зображень, зручну систему шарів та доволі зрозумілий інтуїтивний інтерфейс. Проте програма може працювати дещо нестабільно при редагуванні великої кількості ілюстрацій та поступатися професійним редакторам графіки у точності редагування та кольорокорекції.

Corel PaintShop Pro є редактором растрової графіки з доволі широким набором інструментів для обробки зображень, має підтримку шарів, забезпечує ретуш середньої складності та базові функції, наприклад, інструменти кадрування. Проте поступається продуктивністю професійному програмному забезпеченню.

З проаналізованих програм найбільш придатною є Adobe Photoshop, яка вже давно є фактично єдиним повноцінним професійним програмним забезпеченням для обробки зображень, витіснивши з ринку конкурентів. Adobe Photoshop підтримує роботу з шарами, має професійні інструменти для

складної ретуші та різноманітних потреб кольорокорекції. Є можливість роботи з СМΥК. До того ж, програма є частиною пакету Adobe, відповідно може добре інтегруватися з іншим програмним забезпеченням з даного пакету та значно полегшувати процес розробки оригінал-макету.

6.3 Вибір програмного забезпечення для верстки видання

Щоб обрати програмне забезпечення для верстки і створення оригінал-макета артбуку, було проведено багатокритеріальне оцінювання функціональних можливостей програм, стабільності роботи у них та ступіню стійкості програм до можливих збоїв, зручності інтерфейсу, а також їх відповідності специфіці проєкту, над яким йде робота. Розроблюване видання є артбуком, у якому відсоток ілюстративного, графічного матеріалу становить 75%, тож робота з візуальними елементами була окремим ключовим критерієм оцінювання. Було розглянуто програмне забезпечення Adobe Illustrator та Adobe InDesign. Аналіз наведено нижче у таблиці 6.3.

Таблиця 6.3 – Порівняння програмного забезпечення для верстки артбуку, що розробляється

Критерій оцінювання	Adobe Illustrator	Adobe InDesign
Основна спеціалізація ПЗ	Орієнтована на графічний дизайн, створення та редагування ілюстрацій, роботу з композицією	Орієнтована на верстку багатосторінкових текстових видань
Зручність інтерфейсу	Інтуїтивний, орієнтований на роботу дизайнера з об'єктами	Не інтуїтивний, орієнтований на керування структурою документа
Робота з ілюстраціями	Можливе безпосереднє створення, редагування та трансформація графічних елементів у межах макета. Зображення одразу вбудовуються в файл	Програма призначена переважно для розміщення вже підготовлених зображень. Зображення вписуються у файл як посилання на зв'язані файли
Зручність редагування композиції макету	Кожен розворот можна вільно проєктувати як окрему композицію	Верстка значною мірою залежить від системи текстових фреймів

Продовження таблиці 6.3

Критерій оцінювання	Adobe Illustrator	Adobe InDesign
Продуктивність при роботі з графікою	Стабільна робота з великою кількістю елементів	При великій кількості ілюстрацій продуктивність може знижуватись
Відображення зображень під час роботи над макетом	Демонстрація у реальній якості зображень	Демонстрація попереднього перегляду зниженої якості
Робота з текстом	Дещо обмежена	Висока

Adobe InDesign зазвичай позиціонується як майже єдине програмне забезпечення для роботи з багатосторінковими виданнями з великою кількістю тексту. Адже функціонал програми орієнтований на форматування текстових блоків: доступно створення стилів абзаців, автоматична нумерація сторінок, автоматичний зміст та деякі інші інструменти впорядкування структури видання. Проте у випадку розробки артбуку, де текст відіграє не ключову роль та присутній часто не на кожному звороті, часто у відносно вільній композиції на розвороті, можливості роботи у Adobe InDesign є набагато менш гнучкими. Специфіка верстки у даній програмі сильно залежить від системи текстових фреймів, яка може сильно обмежувати композиційне моделювання розвороту. Редактура графічних елементів у Adobe InDesign без додаткового редагування в інших програмах, наприклад, Adobe Photoshop чи Adobe Illustrator є ускладненою та обмеженою, через те, що програма розрахована на розміщення завчасно підготовлених зображень, а не на вільне повноцінне редагування їх в межах файлу макета видання. Робота з великою кількістю ілюстративного матеріалу приводить до зниження продуктивності, постійного звернення до сторонніх програм, що призводить до ускладнення процесу розробки. За замовчуванням Adobe InDesign відтворює зображення не як вбудовані елементи, що дозволяє файлу макета бути невеликого розміру, проте після вбудовування усіх ілюстрацій, коли макет стане «реального» розміру, важко передбачити стійкість програми.

Варто зазначити, що також через це в процесі роботи програма демонструє макет у низькій якості, показуючи справжню якість ілюстрацій

тільки після експорту в формат PDF. Для розробки артбуку це недопустимо, так як при дизайнерському проєктуванні важливо бачити одразу всю картину та не витратити зайвий час та ресурси на експорт. Інтерфейс програми Adobe InDesign менше підходить для ілюстративно-орієнтованого проєктування, так як середовище більше націлене на керування структурою макета.

Adobe Illustrator є спеціалізованим провідним середовищем для графічного дизайну, де можливе створення та редагування різноманітних графічних об'єктів, від логотипів і векторних ілюстрацій для Web-середовища до поліграфічних видань з великою кількістю ілюстрацій. Така направленість програми забезпечує значно вищий рівень контролю над кожним елементом розвороту. В контексті проєктування артбуку кожен розворот розглядається як цілісний дизайнерський простір, де можливість вільного управління композицією сильно розширює варіативність можливих рішень та полегшує роботу над виданням. У Adobe Illustrator можливо вільно створювати, трансформувати та проводити коригування усіх елементів розвороту, що сильно скорочує затрачений на технологічні операції час та сприяє розробці цілісного оригінал-макета видання. Інтерфейс програми має велику перевагу через свою інтуїтивність та легкість, меншу зосередженість на структурі документу. Програмне забезпечення демонструє високу стабільність при роботі з великою кількістю графічних елементів, при накладанні ефектів. На відміну від Adobe InDesign, який до експорту в PDF демонструє файл в низькій якості, Illustrator одразу показує макет у справжній високій якості та вбудовує зображення за замовченням. Це значно скорочує час та полегшує розробку.

Отже, дивлячись на специфіку артбуку, де важливість роботи з графічними матеріалами є ключовим елементом, доцільно обрати Adobe Illustrator для створення оригінал-макета. Набір функцій, гнучкість редагування композиції, ручної редактури, інтуїтивність інтерфейсу забезпечують оптимальні умови реалізації розробленого концепту, що робить вибір даного програмного забезпечення обґрунтованим.

6.4 Вибір ПЗ для реалізації елементів доповненої реальності

Важливою частиною кваліфікаційної роботи є інтерактивна складова видання, реалізована за допомогою технологій доповненої реальності. За допомогою даної технології у артбуці виконані вставки відео. На сторінках, де у тексті описуються конкретні сцени, розповідається про закадрові події чи прослуховування акторів, для забезпечення зручності взаємодії з виданням та більш комфортного викладу інформації читач зможе просканувати зображення за допомогою мобільного пристрою, телефону або планшета, та активувати програвання відео.

Такі вставки допоможуть не просто зробити артбук більш функціональним та технологічно підкріпленим задля трендового позиціонування на ринку, а в першу чергу націлені на те, щоб забезпечити краще розуміння матеріалу. Читач не буде шукати ці матеріали самостійно, відволікаючись чи відкладаючи на потім, отже зможе розуміти описуване цілісно, тут і зараз, не відриваючись від читання.

Для реалізації інтерактивної складової в артбуці, яка передбачає використання технологій доповненої реальності, було проведено порівняльний аналіз програмних засобів, які мають можливості для створення AR-контенту, який можна далі інтегрувати в друковані видання. Аналіз проводився за набором критеріїв, які включали як загальні параметри, так і специфічні критерії, орієнтовані на специфіку розроблюваного видання.

Було розглянуто такий набір різноманітних програмних засобів: AR Studio, Unity у поєднанні з Vuforia, Adobe Aero, 8th Wall. Оскільки вони репрезентують різні підходи до створення елементів доповненої реальності: від професійних до дуже доступних інструментів, порівняно як десктопні, так і доступні у браузері середовища. Порівняльний аналіз наведено у таблиці 6.4.

Спираючись на проведений аналіз можна зробити висновок, що хоча такі рішення, як Unity в поєднанні з Vuforia або програма 8th Wall, мають великі можливості, їх налаштування та використання є надмірно складним та

ресурсозатратним для реалізації визначених функцій. Схожа ситуація також і з Adobe Aero, адже він не вимагає програмування і має більший простий інтерфейс, налаштування, проте при роботі з друкованими виданнями його можливості є дещо обмеженими.

Таблиця 6.4 – Порівняння програмного забезпечення для створення доповненої реальності та інтеграції в артбук, що розробляється

Критерії оцінювання	AR Studio	Unity + Vuforia	Adobe Aero	8th Wall
Складність освоєння	Низька, інтуїтивний інтерфейс	Висока, потребує знань програмування	Середня, інтерфейс не інтуїтивний	Висока
Швидкість створення AR-контенту	Висока	Низька/Середня	Висока	Середня
Підтримка інтеграції відео	Повна підтримка, проста і швидка реалізація	Повна підтримка, складне налаштування	Обмежена	Повна
Можливість роботи з зображеннями-маркерами	Наявна	Наявна	Наявна	Наявна
Необхідність програмування	Відсутня	Обов'язкова	Відсутня	Частково необхідна
Стабільність роботи	Висока	Висока	Низька/Середня	Висока
Інтеграція у друковані видання	Максимально адаптована	Потребує оптимізації при налаштуванні	Обмежена	Добре адаптована
Вартість використання	Є зручний безкоштовний тріал, вартість підписки помірна	Висока	Безкоштовно для iOS, проте програма офіційно у процесі відключення відтримки з листопада 2025	Висока
Вимоги до пристрою при налаштуванні	Майже відсутні	Високі	Тільки для iOS, також інші вимоги високі	Високі

Також складнощів додає те, що програма наразі доступна лише на iOS. На відміну від інших програм, AR Studio має баланс функцій та зручності використання. Програмне забезпечення працює одразу з браузеру, для перегляду з мобільного пристрою не потребує встановлення додаткових програм, не потребує програмування та має інтуїтивно зрозумілий інтерфейс – усі ці параметри спрощують налаштування.

Отже, враховуючи специфіку розроблюваного видання, після проведення комплексного аналізу за допомогою порівняння чотирьох представників програмного забезпечення для реалізації інтерактивних елементів доповненої реальності було обрано інструмент AR Studio.

7 СТВОРЕННЯ ОРИГІНАЛ-МАКЕТА ВИДАННЯ

7.1 Розробка вимог до внутрішнього оформлення видання

Не дивлячись на те, що враження від артбуку в першу чергу формується завдяки ілюстративній складовій, впорядкованість та чітка структурованість викладення матеріалу роблять важливу і на перший погляд непомітну роботу: збалансовують сприйняття розворотів, відповідно не даючи різноманітному матеріалу – текстовому та ілюстративному – перевантажити читача. Для цього візуальну структуру розворотів визначає модульна сітка з 12 блоків, яка є достатньо гнучкою для створення різних по кількості та структурі тексту розворотів. Структуру суттєву ж підтримує розбивка на розділи, зібрані переліком у змісті артбуку.

Важливим аспектом внутрішнього оформлення є дотримання правил верстки, завдяки яким можна забезпечити високий рівень читабельності та гармонійність тексту навіть у виданні, де візуальна складова є домінуючою. Необхідно уникати висячих рядків, оскільки це порушує цілісність сприйняття блоку, виглядає неохайно та одразу ж кидається в очі. Важливо контролювати кількість переносів, не більше трьох у абзаці, оскільки це також впливає на візуальне сприйняття та, що важливіше, ускладнює читання. Потрібно прослідкувати, щоб службові частини мови, такі як прийменники, сполучники і частки, а також займенники не лишалися в кінці рядка, бо це впливає на ритм тексту та збиває читача в процесі. Окрім переліченого, також важливо уникати утворення вертикальних чи діагональних пробілів у строках, «коридорів» у тексті, оскільки вони також заважають при читанні, створюють відчуття візуального шуму, що руйнує дизайн усієї сторінки.

Також вагомою вимогою є формування чіткої ієрархії текстових елементів. Оскільки в артбуці текст виконує не основну роль, але все ж є важливим, він бути логічно структурованим та легко зчитуватись. Цього

можна досягнути за допомогою використання різних стилів тексту для різних частин тексту: заголовків, основного тексту, підписів до ілюстрацій, а також виділень назв фільмів у основному тексті. Ці елементи потрібно диференціювати за допомогою різних налаштувань тексту: кегль, накреслення, вирівнювання. Так підписи до ілюстрацій у артбуці будуть виділені за допомогою вирівнювання за шириною та меншим кеглем, виділені назви у тексті – за допомогою напівжирного накреслення **Semibold**, заголовки будуть написані великими літерами та накресленням **Black** зі збільшеним шрифтом.

7.2 Розробка структури сторінки

Наступним етапом розробки макета є створення модульної сітки, яка потрібна для контролювання структури видання [7]. Споживачу набагато легше сприймати структуровану і естетично привабливу інформацію, так вона легше запам'ятовується і людині не треба в процесі читання витратити зайву енергію на систематизацію отримуваних даних.

Згідно з сучасними поліграфічними стандартами [3] мінімальні розміри полів для друкованого видання мають бути наступні: 10 мм внутрішнього, 12 мм верхнього, 11 мм для зовнішнього та 15 мм нижнього полів.

Дивлячись на формат артбуку після обрізки – 250×260 мм, обрані такі розміри полів: верхнє – 15 мм, нижнє – 15 мм, зовнішнє – 15 мм, та корінцеве поле – по 25 мм для кожної сторінки.

Було розроблено модульну сітку (рис. 7.1), 12 модулів розмірністю 4×4. Розмір модулів – 106×49 мм, а відстань між модулями – 8 мм. Так можна буде розмістити і текстові блоки, і зображення, задовільняючи потреби видання у естетичному та злагодженому оформленні. Згідно з розташуванням модулів сітки текстові блоки можна буде розмістити у дві колонки.

У розроблюваному виданні колонцифри будуть знаходитись внизу сторінки на полях: зліва на непарних сторінках та праворуч на парних, класичний варіант розташування.

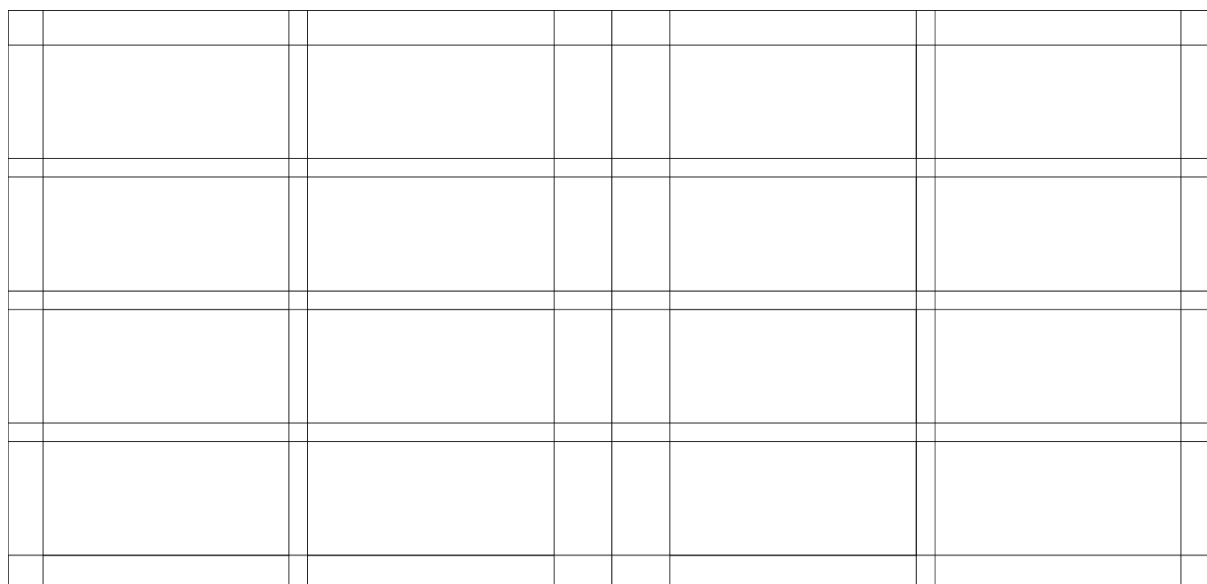

Рисунок 7.1 – Модульна сітка

Джерело: Власна розробка

7.3 Підготовка зображень

Важливим етапом для розробки артбуку стала підготовка ілюстративних матеріалів, які становлять основну частину видання. Оскільки видання присвячене творчості Веса Андерсона, було відібрано значну кількість ілюстрацій: фотографії зі знімального процесу, безпосередньо кадри з фільмів, архівні фото акторів та акторок, композиції з реквізиту, креслення до об'єктів, які були задіяні в фільмах, багаточисленні розкадрування та скетчі режисера та художника-постановника.

Первинна обробка усіх ілюстрацій виконувалася у програмному забезпеченні Adobe Photoshop. Була проведена базова корекція зображень, яка за потреби включала налаштування кольорокорекції, основною ціллю ставилося усунення дефектів зібраних матеріалів, якщо вони були. Також було виконано кадрування для правильного подальшого розташування у композиції сторінок макету. Так як зображення дуже сильно впливають на сприйняття такого видання як артбук, було приділено увагу збереженню високої якості ілюстрацій, переведенню усіх матеріалів в СМҮК, щоб на етапі друку забезпечити коректне відтворення деталей та кольорів ілюстрацій.

По закінченню підготовки у Adobe Photoshop, зображення були імпортовані та вбудовані до оригінал-макету у середовищі Adobe Illustrator, який було обрано для остаточної верстки видання. На даному етапі проводилося композиціонування зображень на сторінках артбуку, додавання векторних ефектів. Візуальні ефекти, такі як тіні, накладання текстур, створення ефекту колажування, створювалися безпосередньо у макеті в Adobe Illustrator, що дозволило одразу створити гармонійну цілісну композицію сторінок та за потреби швидко внести усі потрібні правки до графіки. Такий підхід також дав змогу одразу поєднувати текстові та ілюстративні частини макету і бачити повну картину готового оригінал-макету.

7.4 Підготовка текстової інформації

Робота над текстом артбуку є важливим етапом, який впливає значною мірою як на змістову цінність книги, так і на загальне сприйняття аудиторією видання. Якість текстового матеріалу загалом, його структура, стилістика та грамотність впливають на репутацію видання на книжковому ринку не менше, ніж якість його ілюстрацій. Хоча артбук і орієнтований в першу чергу на візуальне сприйняття та увагу до зображень, текст все ще є важливим елементом, так як саме він допомагає розкрити контекст оточуючих ілюстративних матеріалів та надати повноцінне розуміння представленого.

На сторінках артбуку наявні різні типи текстових матеріалів: фрагменти історії створення фільмів, інтерв'ю повністю чи частково у окремих цитатах, описи подій на зйомках, описи реквізиту, підписи до ілюстрацій.

Увесь текст був підготовлений завчасно та зібраний у редакторі Microsoft Word, що дозволило одразу систематизувати інформацію та забезпечити зручність її подальшої вичитки та редагування. На етапі збору текстового матеріалу багато фрагментів були введені вручну з клавіатури, а інша частина була перекладена з англійської мови, оскільки значна кількість інформації про творчість режисера, більшість інтерв'ю та подробиць про

фільми доступні саме у зарубіжних публікаціях. Після завершення підготовки тексту, матеріали пройшли первинну вичитку та перевірку. На цьому етапі було усунуто орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки, забезпечено єдиний стиль викладу інформації та точність перекладу.

Після перевірки зібраного текстового матеріалу, його було завчасно структуровано: поділено на тематичні блоки, виділено заголовки, підзаголовки, окремо виділено цитати та підписи до ілюстрацій. Структурування одразу у текстовому редакторі дозволило значно спростити подальший процес верстки тексту у макеті видання. Після структурування було також проведено остаточну вичитку, щоб зберегти логічну послідовність викладу інформації. По завершенню етапу підготовки тексту, було сформовано повністю готовий до заверстки у макет відредагований та структурований текстовий матеріал для артбуку.

7.5 Шрифтове оформлення

Беручи до уваги висновки з аналізу аналогів та портрету цільової аудиторії, для усього видання було обрано єдиний гротескний геометричний шрифт Tilda Sans (рис. 7.2). Його важливими ознаками є читабельність, простота та сучасність, а також декілька різновидів накреслення, які допоможуть задовільнити усі потреби при верстці видання.

Для назви на обкладинці, заголовків та підзаголовків всередині артбуку використане жирне накреслення шрифту. Заголовки використовують усі великі літери та найбільший на сторінках кегль. Основні блоки тексту використовують звичайне пряме накреслення [34]. Для виділення назв фільмів у тексті використаний напівжирний варіант звичайного накреслення, такий хід допомагає зробити елегантний акцент, не збиваючи та не відволікаючи читача від іншого масиву інформації. Колонцифри у виданні розташовані на полях в нижній частині сторінки та також зроблені тим самим шрифтом у кеглі 12 pt та звичайному прямому накресленні.

АКАДЕМІЯ РАШМОР (1998)

Головний герой — ексцентричний десятикласник, якому загрожує виключення, починає дружбу з меланхолійним мільонером, а також закохується в прекрасну вчительку молодших класів. Другий повнометражний фільм Веса Андерсона, а також другий сценарій, написаний з Овеном Вілсоном. Комедійна драма є водночас історією дорослішання й омажем до французької нової хвилі. «Академія Рашмор» стала успішним стартом кар'єри Веса після фінансово невдалого дебюту «Пляшкова ракета». Важливим фільм став і для акторів — дебют Джейсона Шварцмана дав початок його акторській кар'єрі та їх дружбі з Весом Андерсоном, яка продовжується і досі.

Рисунок 7.2 – Шрифт Tilda Sans

Джерело: Власна розробка

Так як колір фону під текстом — білий, текст у всьому виданні чорного кольору. Фон та текст не конфліктують, таке поєднання легке для сприйняття споживачем, також з текстом та його фоном не конфліктують і ілюстрації та загальний фон розвороту, виконаний в техніці колажування. Верстка тексту має вирівнювання за лівим краєм без абзацних відступів, кожен новий абзац позначається відступом на одну строку від попереднього.

Для того, щоб забезпечити зручне сприйняття інформації та підтримати виразність дизайну, було обрано декілька рівнів типографічної ієрархії. Підбір кеглів здійснювався з урахуванням формату сторінки, санітарних норм та стандартів, віку цільової аудиторії, великої частки ілюстрацій та необхідності збереження візуального балансу між текстом і зображеннями.

Основний текст має розмір — 11 pt, кегль є оптимальним для комфортного тривалого читання у друкованих виданнях середнього та великого формату, забезпечує гарну обраного шрифту. Для заголовків було використано розмір — 24 pt. Це формує чітку візуальну ієрархію тексту на сторінках та дозволяє швидко орієнтуватися у розвороті. Окрім цього, великі заголовки також підходять під кінематографічну стилістику артбуку. Для підписів до додаткових матеріалів, зокрема кадрів із фільмів, концепт-артів чи пояснювальних приміток, було обрано розмір — 9 pt. Такий кегль дозволяє

розміщувати другорядну інформацію компактно, не перевантажуючи композицію розвороту і не відволікаючи від основних текстових блоків.

Для артбуку обкладинка є важливою частиною загальної естетики, тому назва повинна привертати увагу, добре зчитуватися на відстані та підтримувати атмосферу кінематографічності й декоративності, характерну для режисерського стилю. Розмір заголовка на обкладинці становить 94 pt, а розмір анотації на задній стороні обкладинки – 18 pt. Використання настільки великого кегля створює потрібний обкладинці візуальний акцент та надає асоціативного ефекту кінематографу. Великий заголовок також допомагає зрівноважити композицію обкладинки при використанні масштабних ілюстративних елементів та складної кольорової гами.

7.6 Верстання сторінок видання

Ілюстративний матеріал у виданні відіграє ключову роль, тож під час розробки структури сторінок було передбачено використання різних способів розміщення зображень. На основі проведеного раніше аналізу аналогічних артбуків, присвячених кінематографу, дизайну та сучасній попкультурі, було визначено, що найбільш доцільним є рішення поєднати різні типи верстки ілюстрацій: відкрити, закрити, на полях, а також будуть присутні ілюстрації на всю сторінку та на весь розворот. Такий підхід дозволить уникнути монотонності оформлення, створити динамічний ритм подачі матеріалу та підтримувати інтерес читача протягом усієї взаємодії з виданням.

Використання зображень на всю сторінку та на весь розворот є особливо важливим для даного проєкту, так як творчість Веса Андерсона значною мірою базується на ретельно вибудованій композиції кадру, симетрії, кольорових рішеннях та великій кількості дрібних деталей [33]. Повнорозмірне розміщення окремих кадрів дозволить читачеві краще розглянути особливості візуального стилю режисера та сприймати матеріал максимально наближено до того, як він представлений у фільмах. Крім того,

великі ілюстрації створюють емоційні акценти всередині артбуку та допомагають урізноманітнити наповнення видання, як наслідок – повпливати на враження читача від продукту в цілому (рис. 7.2-7.4).

Рисунок 7.2 – Комбінований розворот
Джерело: Власна розробка

Рисунок 7.3 – Ілюстративний розворот
Джерело: Власна розробка

на те, що формат видання 70×108/8, кольоровість блоку 4+4 і обраний вид друку – офсетний спосіб. Обраний формат дозволяє подальшу обрізку до визначеного концепцією дизайнерського оформлення розміру та забезпечити ефективне використання друкарської площі. Відповідно до параметрів видання та обраної конструкції книжкового блока було розроблено схему спуску шпальт, яка забезпечує правильне розташування сторінок після друкування, фальцювання та комплектування зошитів (рис. 7.5).

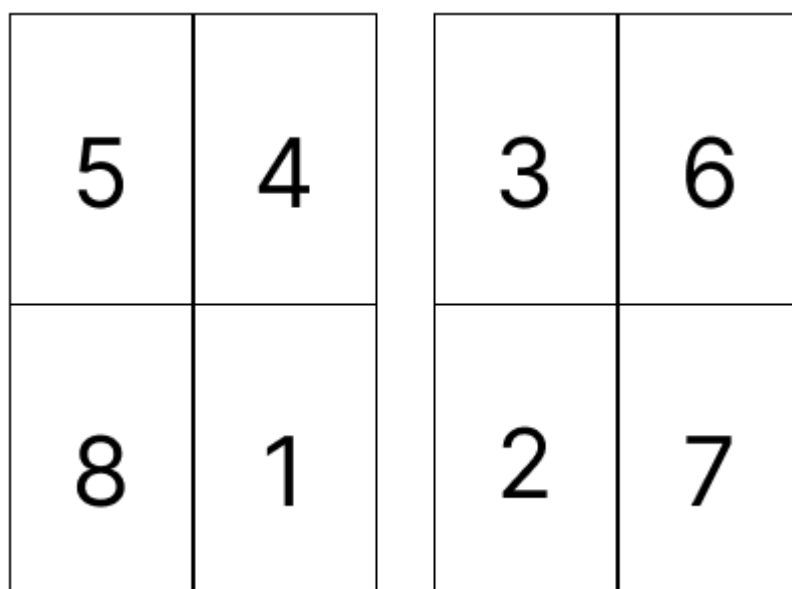

Рисунок 7.5 – Спуск шпальт для зовнішнього та внутрішнього зошита артбука

Джерело: Власна розробка

Під час проектування спуску шпальт враховувались особливості структури артбука: велика кількість ілюстрацій на увесь розворот чи на цілу сторінку, поєднання текстових та графічних елементів, також необхідність збереження цілісності композиції на суміжних сторінках. Для таких видань навіть незначне зміщення під час друку чи фальцювання може сильно повпливати на репутацію видання на ринку та в очах споживача, тому схема розташування сторінок потребує особливої точності.

У результаті друкарські аркуші формуються у зошити, які після фальцювання на фальцювальному апараті KD78 PROline комплектуються у

правильній послідовності способом підбору, зшиваються нитками на машині SMYTH FF-280 4D Automatic та формують блок артбуку.

Отже, розроблена схема спуску шпальт враховує як технічні особливості друкарського процесу, так і дизайнерські характеристики артбуку. Правильна організація сторінок на друкарському аркуші забезпечує високу якість готового видання, точність суміщення ілюстрацій на розворотах та ефективне виконання всіх етапів післядрукарської обробки.

8 ТЕХНОЛОГІЇ СТВОРЕННЯ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ВИДАННІ

Інтеграція технологій в макет артбуку проходила на етапі верстки сторінок. У програмі AR Studio було створено проєкт, де виконувалися налаштування – прив’язка відібраних відеоматеріалів до зображень-маркерів, які читач у подальшому має сканувати за допомогою мобільного пристрою, щоб відтворити прикріплене відео [15].

QR-код з посиланням на спеціальний сканер зображень з функцією доповненої реальності від програми AR Studio було розміщено на розвороті «Вступ», одразу після змісту, окремо від інших QR-кодів з посиланнями на інші додаткові ресурси, що пропонує артбук. Поруч було розміщено пояснювальний підпис, щоб читач не загубився. Рішення надати посилання на сканер один раз на початку видання було прийнято зважаючи на те, що постійне дублювання QR-коду біля зображень, які потрібно сканувати, спотворило б естетичну частину видання, не дало б цілісного сприйняття розвороту, а також відволікало б від іншого наповнення сторінок (рис. 8.1).

Рисунок 8.1 – Розміщений QR-код для переходу на сканер з підписом

Джерело: Власна розробка

Зображення-маркери (рис. 8.2) було додано у програму AR Studio та прив'язано до них відповідні відеоматеріали. В оригінал-макеті артбука їх було розміщено на відповідних сторінках, де за контекстом текстового матеріалу потребувалося доповнення у вигляді відео для кращого розуміння інформації. До зображень-маркерів було додано додаткові підписи з інформуванням про те, що зображення можна відсканувати та на що саме очікувати після.

РАКЕТА (1996)

шим повнометражним фільмом великому кіно для братів Овена фільму почала формуватися ірмовою для Андерсона: кадри, теплі кольори, уважність і меланхолією. Стрічка виросла білого фільму, який Андерсон взяв грошей після навчання для показу короткометражки зли продюсери Поллі Платт ило авторам перетворити

думали історію, спираючись життя в Остіні. Вони жили вали, але не мали чіткої цілі тисував цей період як стан юго напрямку, що схоже им із джерел натхнення стала ю квартиру: через несправні ожна було залізити, але власник тувати. Вес та Овен вирішили тасної квартири, щоб довести зуміла, що це «внутрішня основою настрою фільму.

Відскануйте постер сканером, щоб подивитися першу пробу Андерсона і Вілсона — чорно-білу короткометражну версію «Пляшкової ракети», з якої все почалося

Рисунок 8.2 – Приклад зображення-маркери з підписом

Джерело: Власна розробка

В програму AR Studio було завантажено зображення-маркер точно таке як в оригінал-макеті артбука (рис. 8.3). Програма оцінила зображення як підходяще для роботи з функцією доповненої реальності.

Рисунок 8.3 – Приклад доданого в програму зображення-маркери

Джерело: Власна розробка

Для додавання зображенню інтерактивної функції в програмі на нього було розміщено кнопку (рис. 8.4) у вигляді стрілки як в будь-якому програвачі медіа, що допоможе користувачу інтуїтивно зрозуміти, що ця кнопка має робити.

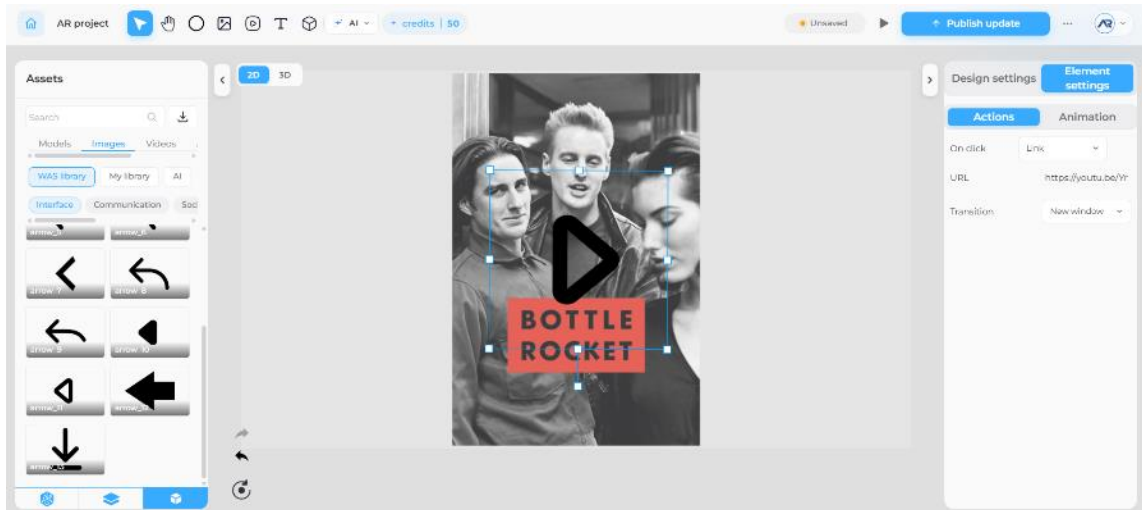

Рисунок 8.4 – Приклад кнопки, доданої на зображення-маркер

Джерело: Власна розробка

До кнопки було додано функцію гіперпосилання на відібрані відео на хостингу YouTube. Перелік відібраного контенту включав в себе короткометражні фільми у вільному доступі, окремі сцени, викладені в Інтернет компанією-дистриб'ютором, які гарно ілюстрували окремі моменти в тексті майбутнього видання. При скануванні за допомогою мобільного пристрою та програми-сканера, на яку наявне посилання у вступі до видання, читач в один клік за декілька секунд зможе перейти до відео (рис. 8.5).

Отже, усього у виданні обсягом 192 стор. було додано 50 інтерактивних елементів за допомогою технології доповненої реальності та обраного раніше програмного забезпечення AR Studio. Використання даної технології зумовлене потребою читачів у більшому різноманітті контенту всередині артбуку, оскільки сучасний молодий читач, який є цільовою аудиторією, бачить видання не тільки як джерело текстової інформації чи колекційний об'єкт, а як ексклюзивний продукт, який може подавати інформацію за допомогою різних способів.

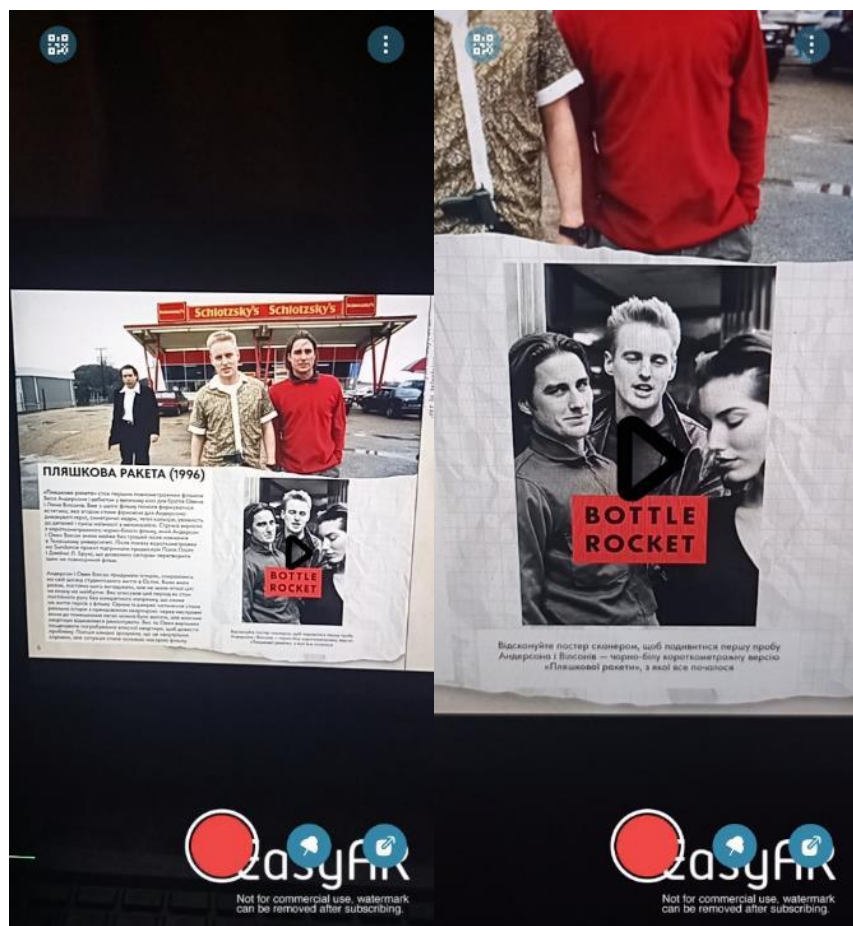

Рисунок 8.5 – Приклад відсканованого зображення,
на якому проявлена кнопка, за допомогою програми-сканера
Джерело: Власна розробка

9 РОЗРАХУНКИ ОБСЯГІВ ВИДАННЯ

Обсяги видання є одним з найбільш вирішальних факторів для правильної розробки артбуку: від цього залежить собівартість примірника, планування часу, який буде затрачено на підготовку видання. Обсяг впливає і на розрахунки матеріалів: кількість паперу, ниток, фарби та кількість друкарських форм. Для артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» було проведено розрахунки обсягів видання у всіх основних одиницях виміру.

Авторський аркуш – це одиниця вимірювання обсягу літературного або будь-якого іншого друкарського твору, прийнята для обліку праці авторів, перекладачів, редакторів тощо. Дорівнює 40 000 друкарських знаків, 700 рядкам віршованого тексту або 3 000 см² відтвореного авторського ілюстративного матеріалу. Приблизно рівний 22 сторінкам машинописного тексту українською мовою за умови місткості сторінки – 1 800 знаків. Друкарськими знаками вважаються літери, розділові знаки, цифри, різні символи, а також пропуски між словами. У випадках комп'ютерного набору тексту, обсяг в авторських аркушах визначається самою програмою за умови виключення рядків [1].

Обсяг видання в авторських аркушах вираховується за формулою:

$$V_{\text{авт.арк.}} = \frac{V_{\text{знаків}}}{40\,000} + \frac{V_{\text{о.матеріалу}}}{3\,000}, \quad (9.1)$$

де $V_{\text{авт.арк.}}$ – це обсяг видання в авторських аркушах;

$V_{\text{знаків}}$ – це всі знаки у виданні, за винятком змісту, приміток тощо;

$V_{\text{о.матеріалу}}$ – це площа ілюстративного матеріалу.

Розрахунок обсягу в авторських аркушах:

$$V_{\text{авт.арк.}} = \frac{96\,000}{40\,000} + \frac{93\,600}{3\,000} = 33,6 \text{ авт. аркушів.}$$

Обліково-видавничий аркуш – це одиниця виміру обсягу авторського, а також доданого видавництвом іншого текстового чи ілюстративного матеріалу, куди входить вся службова частина видання, окрім рекламного. За кількісним значенням не відрізняється від авторського аркуша і підраховується так само, але включає додаткові об’єкти підрахунку, які не є наслідком авторської праці: колонцифри (номери сторінок), видавничу анотацію, передмову, зміст, вихідні дані на обкладинці, палітурці, суперобкладинці, спинці, титульному аркуші тощо [1].

Розрахунок обсягу видання в обліково-видавничих аркушах:

$$V_{\text{о.в.арк.}} = \frac{V_{\text{знаків}} + V_{\text{дод.знаків}}}{40\,000} + \frac{V_{\text{о.матеріалу}}}{3\,000}, \quad (9.2)$$

де $V_{\text{о.в.арк.}}$ – це обсяг видання в обліково-видавничих аркушах;

$V_{\text{знаків}}$ – це всі знаки у виданні, за винятком змісту, приміток тощо;

$V_{\text{дод.знаків}}$ – це зміст, примітки, титульні дані тощо;

$V_{\text{о.матеріалу}}$ – площа ілюстративного матеріалу.

Розрахунок обсягу в обліково-видавничих аркушах:

$$V_{\text{о.в.арк.}} = \frac{96\,000 + 4\,800}{40\,000} + \frac{93\,000}{3\,000} = 33,72 \text{ о. в. аркушів.}$$

Фізичний друкарський аркуш – це одиниця друкованого обсягу видання: один фізичний аркуш дорівнює половині паперового аркуша стандартного формату [1]. Формат розроблюваного артбуку – 70×108/8, обсяг – 192 сторінки. Розрахунок обсягу видання у фізичних друкарських аркушах:

$$V_{\text{фіз.друк.арк.}} = \frac{V_{\text{стор.}}}{d}, \quad (9.3)$$

де $V_{\text{фіз.друк.арк.}}$ – обсяг в фізичних друкарських аркушах;

$V_{\text{стор.}}$ – кількість сторінок видання;

d – частка паперового аркуша.

Обсяг видання у фізичних друкарських аркушах:

а) для внутрішнього блоку видання:

$$V_{\text{фіз.друк.арк.}} = \frac{192}{8} = 24 \text{ фіз. друк. арк.};$$

б) для обкладинки:

$$V_{\text{фіз.друк.арк.}} = \frac{1}{4} = 0,25 \text{ фіз. друк. арк.};$$

в) для форзаца:

$$V_{\text{фіз.друк.арк.}} = \frac{1}{4} = 0,25 \text{ фіз. друк. арк.}$$

Паперовий аркуш – це одиниця для розрахунку кількості паперу, потрібного для видання твору. Один паперовий аркуш містить два фізичні друковані аркуші [1]. Обсяг у паперових аркушах розраховується за формулою:

$$V_{\text{папер.арк.}} = \frac{V_{\text{фіз.друк.арк.}}}{2}, \quad (9.4)$$

де $V_{\text{папер.арк.}}$ – це обсяг в паперових аркушах;

$V_{\text{фіз.друк.арк.}}$ – це обсяг в фізичних друкарських аркушах.

Розрахунок обсягу в паперових аркушах:

а) для внутрішнього блоку видання:

$$V_{\text{папер.арк.}} = \frac{24}{2} = 12 \text{ папер. арк.};$$

б) для обкладинки:

$$V_{\text{папер.арк.}} = \frac{0,25}{2} = 0,125 \text{ папер. арк.};$$

в) для форзацу:

$$V_{\text{папер.арк.}} = \frac{0,25}{2} = 0,125 \text{ папер. арк.}$$

Обкладинка та внутрішній блок видання будуть надруковані на папері форматом 700×1080 мм. Видання складається з 192 сторінок, формат сторінок 270×350 мм. Тобто на одному аркуші паперу розміщується один 8-и сторінковий зошит. Для того, щоб надрукувати весь внутрішній блок видання необхідно 12 паперових або 24 друкованих аркушів. Таким самим чином можна розрахувати і кількість обкладинок, що розміщуються на паперовому аркуші. На 1-му паперовому аркуші розміщуються 4 обкладинок видання.

Умовний друкарський аркуш – це одиниця обсягу видання, що дорівнює друкованому аркушу форматом 60×90 см та є умовною [1]. Для порівняння друкованого обсягу видань різних форматів використовується перерахування в умовні друкарські аркуші за допомогою перевідного коефіцієнту.

$$k_{\text{пер.}} = \frac{S_{\text{друк.арк.}}}{S_{\text{умов.друк.арк.}}}, \quad (9.5)$$

$$V_{\text{умов.друк.арк.}} = V_{\text{фіз.друк.арк.}} \times k_{\text{пер.}}, \quad (9.6)$$

де $k_{\text{пер.}}$ – це коефіцієнт переведення;

$S_{\text{друк.арк.}}$ – це площа друкованого аркуша;

$S_{\text{умов.друк.арк.}}$ – це площа умовного друкарського аркуша;

$V_{\text{умов.друк.арк.}}$ – це обсяг в умовних друкарських аркушах;

$V_{\text{фіз.друк.арк.}}$ – це обсяг в фізичних друкарських аркушах.

Розрахунок обсягу в умовних друкарських аркушах:

$$k_{\text{пер.}} = \frac{70 \times 108}{60 \times 90} = 1,4;$$

а) для внутрішнього блоку видання:

$$V_{\text{умов.друк.арк.}} = 24 \times 1,4 = 33,6 \text{ умов. друк. арк.};$$

б) для обкладинки:

$$V_{\text{умов.друк.арк.}} = 0,25 \times 1,4 = 0,35 \text{ умов. друк. арк.};$$

в) для форзаца:

$$V_{\text{умов.друк.арк.}} = 0,25 \times 1,4 = 0,35 \text{ умов. друк. арк.}$$

Обсяг в зошитах визначається за формулою:

$$V_{\text{зош.}} = \frac{V_{\text{фіз.друк.арк.}} \times d}{r_{\text{стор.}}}, \quad (9.7)$$

де $V_{\text{зош.}}$ – це обсяг видання в зошитах;

$V_{\text{фіз.друк.арк.}}$ – це обсяг в фізичних друкарських аркушах;

d – це частка паперового аркуша;

$r_{\text{стор.}}$ – це кількість сторінок в одному зошиті.

Розрахунок обсягу видання в зошитах:

$$V_{\text{зош.}} = \frac{24 \times 8}{16} = 12 \text{ зошитів.}$$

Отже, обсяг видання було розраховано у всіх основних одиницях виміру, що є дуже важливим для подальшого вибору матеріалів для друку. Також це впливає і на весь процес виготовлення артбуку в цілому: обсяг видання впливає на усі технологічні операції, їх кількість та тривалість.

10 ВИБІР ТА РОЗРАХУНКИ КІЛЬКОСТІ ОСНОВНИХ МАТЕРІАЛІВ

Вибір матеріалів для артбуку на тему кінематографічної творчості проводився з урахуванням потреб видання у зносостійкості, міцності, задоволенні стандартів та візуальних потреб цільової аудиторії. Тож для якісної розробки видання для друку основного блоку було обрано крейдований папір щільністю 115 г/м² [6].

Для видання було обрано палітурку типу 7, виготовлену з крейдованого папіру щільністю 135 г/м² та палітурного картону. Палітурка буде мати вибіркове лакування і матову ламінацію, які будуть додані на післядрукарському етапі.

Блок буде скріплений за допомогою підбору та зшитий ниткою, спираючись на обсяг видання у 192 сторінки. Такі рішення допоможуть зробити міцне скріплення блоку та підвищують зносостійкість видання.

Зошити зшиватимуться переставним стібком з розрахунку, що на зошит буде йти 4 стібки. У блоці 12 зошитів по 16 сторінок. Норма витрат ниток, встановлена на підприємстві: 13,4 г на 1000 зошитів. Розрахунок витрат ниток на тираж у 1000 екземплярів виконується за наступною формулою:

$$K_{\text{н}} = \frac{K_{\text{з}} \times T}{1000} \times B, \quad (10.1)$$

де $K_{\text{н}}$ – кількість ниток, необхідних на тираж;

$K_{\text{з}}$ – кількість зошитів у тиражі;

T – тираж видання, тис. екз.;

B – норма витрат.

$$K_{\text{н}} = \frac{12 \times 1000}{1000} \times 13,4 = 160,8 \text{ г} = 0,161 \text{ кг.}$$

Щоб артбук відповідав статусу колекційного, ексклюзивного та естетичного видання, в ньому будуть наявні каптал і стрічка-ляссе червоного кольору. Полоска капталу на один екземпляр має бути 40 мм та приклеюється вручну. Ляссе виробляється з шовкової тасьми, довжиною 315 мм на одне видання. Розрахунки виконуються з урахуванням 5% технологічних відходів.

Розрахунок кількості капталу:

$$K_k = 0,04 \times 1000 \times 1,05 = 42 \text{ м. п.}$$

Розрахунок кількості шовкої тасьми для ляссе:

$$K_{\text{ш.т.}} = 0,315 \times 1000 \times 1,05 = 330,75 \approx 331 \text{ м. п.}$$

Для того, щоб визначити витрати лаку, який використовується для УФ-лакування обкладинки книги, необхідно розрахувати площу обкладинки:

$$S_o = a \times b, \quad (10.2)$$

$$S_o = 25 \times 52 = 1\,300 \text{ см}^2 = 0,13 \text{ м}^2.$$

де S_o – площа обкладинки, см^2 ;

a – ширина обкладинки, см;

b – довжина обкладинки, см.

Товщина шару УФ-лаку становить 5 мкм, це 0,000005 м. Визначимо об'єм лаку, необхідний для нанесення на обкладинку видання з урахуванням відходів (коефіцієнт відходів – 5%):

$$\begin{aligned} V_{\text{л.в.}} &= 0,13 \times 0,000005 + 0,13 \times 0,000005 \times 0,05 \approx \\ &\approx 682,5 \times 10^{-9} \text{ м}^3 \approx 68,25 \times 10^{-5} \text{ л.} \end{aligned}$$

Розрахуємо об'єм лаку, необхідний для покриття обкладинок видань всього тиражу з урахуванням відходів (коефіцієнт відходів – 5%):

$$V_{\text{л.т.}} = 68,25 \times 10^{-5} \times 1\,000 \approx 0,6825 \text{ л.}$$

Кольоровість видання – 4+4. Розрахуємо кількість умовних фарбовідбитків:

$$V_{\text{умов.ф.б.}} = V_{\text{умов.друк.арк.}} \times K_{\text{вид}}, \quad (10.3)$$

де $V_{\text{умов.ф.б.}}$ – кількість умовних фарбовідбитків;

$V_{\text{умов.друк.арк.}}$ – обсяг в умовних друкарських аркушах;

$K_{\text{вид}}$ – кольоровість видання;

а) для внутрішнього блоку видання:

$$V_{\text{умов.ф.б.}} = 33,6 \times (4 + 4) = 268,8 \text{ умов. ф. б.};$$

б) для обкладинки:

$$V_{\text{умов.ф.б.}} = 0,35 \times (4 + 4) = 2,8 \text{ умов. ф. б.};$$

в) для форзацу:

$$V_{\text{умов.ф.б.}} = 0,35 \times (4 + 4) = 2,8 \text{ умов. ф. б.}$$

Розрахуємо кількість паперу в аркушах, необхідного для друку тиражу з урахуванням відходів:

$$P_{\text{а.}} = \frac{V_{\text{фіз.друк.арк.}} \times T}{2} \times N_{\text{відх.}}, \quad (10.4)$$

- де $P_{\text{а.}}$ – кількість паперу в аркушах;
 $V_{\text{фіз.друк.арк.}}$ – обсяг в фізичних друкарських аркушах;
 T – тираж видання, тис. екз.;
 2 – кількість задруковуваних сторін;
 $N_{\text{відх.}}$ – коефіцієнт технологічних відходів (5%), $N_{\text{відх.}} = 1,05$;
а) для внутрішнього блоку видання:

$$P_{\text{а.}} = \frac{24 \times 1\,000}{2} \times 1,05 = 12\,600 \text{ аркушів};$$

- б) для обкладинки:

$$P_{\text{а.}} = \frac{0,25 \times 1\,000}{2} \times 1,05 \approx 132 \text{ аркуші};$$

- в) для форзацу:

$$P_{\text{а.}} = \frac{0,25 \times 1\,000}{2} \times 1,05 \approx 132 \text{ арк.}$$

Розрахуємо кількість паперу, необхідного для друку тиражу:

$$\begin{aligned} S_{\text{д.а.}} &= a \times b, \\ S_{\text{д.а.}} &= 0,7 \times 1,08 = 0,756 \text{ м}^2. \end{aligned} \tag{10.5}$$

- де $S_{\text{д.а.}}$ – площа друкованого аркуша, м^2 ;
 a – ширина друкованого аркуша, м;
 b – довжина друкованого аркуша, м.

$$K_{\text{п.}} = S_{\text{д.а.}} \times M \times \frac{P_{\text{а.}}}{T}, \tag{10.6}$$

де $K_{\text{п.}}$ – кількість паперу, кг;
 $S_{\text{д.а.}}$ – площа друкованого аркуша, м²;
 M – щільність паперу, г/м²;
 $P_{\text{а.}}$ – кількість паперу в аркушах;
 T – тираж видання, тис. екз.
 а) для внутрішнього блоку:

$$K_{\text{п.}} = 0,756 \times 115 \times \frac{12\,600}{1\,000} = 1\,095,4 \text{ кг};$$

б) для обкладинки:

$$K_{\text{п.}} = 0,756 \times 135 \times \frac{132}{1\,000} = 13,5 \text{ кг};$$

в) для форзацу:

$$K_{\text{п.}} = 0,756 \times 115 \times \frac{132}{1\,000} = 11,5 \text{ кг}.$$

Всього на тираж: 1120,4 кг.

Такі фактори, як спосіб друку, формат та обсяг видання, кольоровість видання, тираж та колір фарби впливають та витрати фарби упродовж друкарського етапу.

Кількість фарби, що необхідна для друку тиражу з урахуванням відходів:

$$Q_{\text{ф.т.}} = V_{\text{умов.ф.б.}} \times q \times N_{\text{відх.}}, \quad (10.7)$$

де $Q_{\text{ф.т.}}$ – кількість фарби на тираж, кг;
 $V_{\text{умов.ф.б.}}$ – кількість умовних фарбовідбитків;
 $N_{\text{відх.}}$ – коефіцієнт технологічних відходів (відходи складають 5%),
 $N_{\text{відх.}} = 1,05;$

q – встановлена норма витрат фарби (г) на 1 000 фарбовідбитків (середня розрахункова норма витрати офсетної фарби СМҮК – 113 г на 1 000 аркушевідбитків форматом 70×100 см);

а) для внутрішнього блоку видання:

$$Q_{\text{ф.т.}} = 268,8 \times \frac{113}{1000} \times 1,05 \approx 31,89 \text{ кг};$$

б) для обкладинки:

$$Q_{\text{ф.т.}} = 2,8 \times \frac{113}{1000} \times 1,05 \approx 0,33 \text{ кг};$$

в) для форзацу:

$$Q_{\text{ф.т.}} = 2,8 \times \frac{113}{1000} \times 1,05 \approx 0,33 \text{ кг}.$$

Всього на тираж: 32,55 кг.

Отже, було розраховано поліграфічні матеріали, потрібні для виготовлення тиражу артбуку. Результати розрахунків наведені у таблиці 10.1.

Таблиця 10.1 – Розрахунки кількості поліграфічних матеріалів

Найменування матеріалів	Облікова одиниця	Необхідна кількість матеріалів на тираж
Нитки	кілограм	0,161
Каптал	метр погонний	42
Шовкова тасьма для ляссе	метр погонний	331
УФ-лак	літр	0,6825
Папір крейдований, 115 г/м ²	кілограм	1106,9
Папір крейдований, 135 г/м ²	кілограм	13,5
Фарба	кілограм	32,55

11 РОЗРАХУНКИ ТРИВАЛОСТІ ОСНОВНИХ РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИХ ОПЕРАЦІЙ

Для правильної оцінки тривалості основних редакційно-видавничих операцій було проведено розрахунки, результати яких наведено нижче у таблиці 11.1. При розрахунках було враховано знайдені раніше обсяги видання, частку ілюстративного матеріалу 75%, а також те, що видання повнокольорове, має великий формат та інтеграцію інтерактивних елементів.

При розробці артбуку перед початком роботи над дизайном видання та версткою, було проведено ретельну підготовку: пошук та обробку текстових та ілюстративних матеріалів. Також у виданні реалізовані інтерактивні елементи за допомогою технологій доповненої реальності. Читач має змогу відсканувати спеціальне зображення на сторінці за допомогою мобільного пристрою та зможе увімкнути відео, про яке йдеться на розвороті артбуку. Це забезпечить більш комфортну та зручну взаємодію з виданням та краще розуміння матеріалу без додаткових зусиль та витрат часу.

Таблиця 11.1 – Розрахунок тривалості основних редакційно-видавничих операцій для створення оригінал-макету артбуку

№ з/п	Операція	Одиниця виміру	Кількість одиниць	Норма часу (на одиницю), хв	Загальний час, год
1	Збір інформаційних матеріалів за темами	тем	13	90	19,5
2	Підготовка та редагування текстових матеріалів	сторінок	75	40	50,0
3	Підготовка та обробка ілюстративних матеріалів	зображень	213	20	71,0
4	Інтеграція доповненої реальності, підготовка зображень та прив'язка відеофайлів	зображень	50	20	16,6

Продовження таблиці 11.1

№ з/п	Операція	Одиниця виміру	Кількість одиниць	Норма часу (на одиницю), хв	Загальний час, год
5	Верстка сторінок видання	сторінок	192	30	96
6	Дизайн обкладинки	сторінок	2	90	3,0
6	Дизайн форзаців	сторінок	4	120	8,0
8	Попередня перевірка оригінал-макету	сторінок	192	10	32,0
9	Підготовка фінального оригінал-макету до друку	сторінок	192	1	3,2
	Усього				299,3

12 МАРШРУТНО-ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ВИГОТОВЛЕННЯ ВИДАННЯ

В процесі розробки артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» було створено маршрутну-технологічну карту видання. Перелік усіх операцій, засоби їх виконання, використані матеріали та затребувані виконавці процесів наведені у таблиці 12.1.

Таблиця 12.1 – Карта технологічного процесу

Елемент операції	Засіб виконання елемента операції	Матеріали	Виконавець
Підбір текстових матеріалів	Інтернет	ПК, текстовий редактор	Графічний дизайнер
Підбір ілюстративних матеріалів	Інтернет	ПК, текстовий редактор	Графічний дизайнер
Підготовка тексту	Microsoft Word	ПК, клавіатура, миша, текстовий редактор	Графічний дизайнер
Підготовка ілюстрацій	Adobe Photoshop	ПК, клавіатура, миша, графічний планшет, стилус, графічний редактор	Графічний дизайнер
Реалізація технології доповненої реальності	AR Studio	ПК, клавіатура, миша, спеціалізоване ПЗ, підготовлені відео та зображення	AR-розробник
Верстка та дизайн сторінок і обкладинки	Adobe Illustrator	ПК, клавіатура, миша, підготовлені текстові та графічні матеріали, ПЗ для верстки	Графічний дизайнер
Розробка спуску шпальт	Adobe Acrobat Pro, Quite Imposing Plus	ПК, клавіатура, миша, спеціалізоване ПЗ, оригінал-макет артбуку	Препрес-інженер
Кольоропроба	Програмний	ПК, програмне забезпечення, оригінал-макет видання	Препрес-інженер

Продовження таблиці 12.1

Елемент операції	Засіб виконання елемента операції	Матеріали	Виконавець
Виготовлення друкарських форм	Kodak Trendsetter Q800	Офсетна пластина	Препрес-інженер
Друк пробного екземпляру	KBA Rapida 142	Офсетна друкарська машина, папір, фарба	Друкувальник
Контроль якості	Апаратний	Денситометр, шкали оперативного контролю, пробний екземпляр	Друкувальник
Перевірка видання, перевірка роботи технології доповненої реальності	AR Viewer	Смартфон, спеціалізоване ПЗ, пробний екземпляр артбуку	Графічний дизайнер
Друк тиражу	KBA Rapida 142	Офсетна друкарська машина, папір, фарба	Друкувальник
Фальцювання	KD78 PROline	Обкладинки, зошити, машина для фальцювання	Оператор поліграфічного обладнання
Скріплення та комплектація блоку, вставка ляссе, обрізка	SMYTH FF-280 4D Automatic, KD78 PROline	Нитки, підготовані зошити, стрічка для ляссе, машини для комплектування та обрізки блоку	Оператор поліграфічного обладнання
Контроль якості	Апаратний	Денситометр, шкали оперативного контролю	Оператор поліграфічного обладнання
Пакування тиражу	Апаратний, ручний	Поліетиленова плівка, палети, коробки	Пакувальник

13 РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУВАННЯ

В результаті проєктування оригінал-макету артбуку про кінотворчість американського режисера Веса Андерсона було розроблено видання, що забезпечує гармонійне поєднання великої кількості ілюстративного матеріалу з текстовим матеріалом та інтерактивними елементами доповненої реальності.

На обкладинці видання (рис. 13.1) у гармонійній композиції з палітрою представлені кадри з фільмів режисера, доповнені назвою видання, яка також дублюється і на корінці артбуку, що зроблено для зручності читача при пошуку книги та є класичним рішенням. На задній стороні обкладинки написана коротка анотація до артбуку та написано які фільми він охоплює.

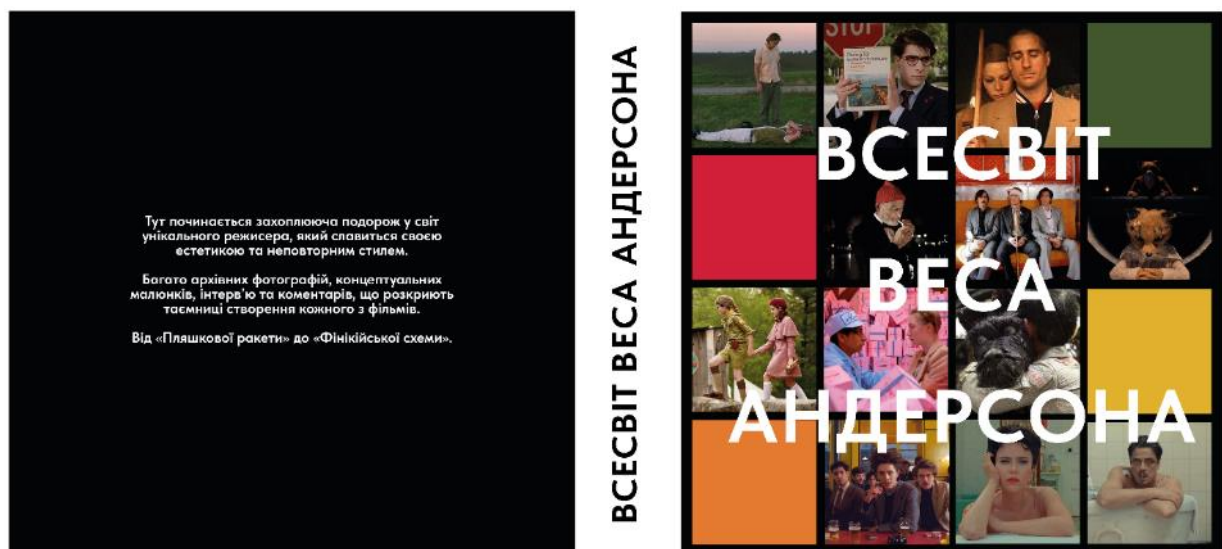

Рисунок 13.1 – Обкладинка видання

Джерело: Власна розробка

Форзаци артбуку (рис. 13.2-13.3) виконані у стилістиці колажу та демонструють героїв з фільмів, про які буде йти мова всередині видання. Передній та задній форзац відрізняються. Рожевий фон форзаців контрастує з обкладинкою та відсилається до одного з фільмів. Золоті рами, у свою чергу, також посиляються на творчість режисера.

Рисунок 13.2 – Форзац передній

Джерело: Власна розробка

Рисунок 13.3 – Форзац задній

Джерело: Власна розробка

Зміст видання (рис. 13.4) також має текстурний фон, текстові блоки з назвами розділів та їхніми сторінками, а також велику сторінку з ілюстраціями – кадрами з фільмів, виконаними у стилістиці колажу, ніби вони вклеєні на цей розворот як поштові марки чи об'єкти у техніці скрапбукінгу.

ЗМІСТ

Вступ4

Пляшкова ракета6

Академія Рашмор12

Родина Тененбаумів24

Водне життя зі Стивом Зіссу36

Поїзд на Дарджилінг48

Незрівнянний містер Фокс58

Королівство повного місяця74

Готель «Гранд Будапешт»90

Острів собак108

Французький вісник124

Астероїд-Сіті142

Фінікійська схема160

Короткометражні роботи174

3

Рисунок 13.4 – Зміст

Джерело: Власна розробка

Вступний розворот (рис. 13.5) у виданні налічує одразу декілька цікавих візуальних рішень: текстурний фон, елементи колажу, QR-коди, заверстані як елементи скрапбукінгу та ілюзію з вирізаною часткою паперу, що виглядає ніби розворот двошаровий та об’ємний.

ВСТУП

Хто такий цей Вес Андерсон?

Вес Андерсон – це не просто режисер, а справжній художник, який створює картини, які можна назвати «живими картинками». Його фільми – це справжні шедеври, які можна назвати «живими картинками». Його фільми – це справжні шедеври, які можна назвати «живими картинками».

Передмова

Передмова

Фільмографія Веса Андерсона

Повнометражні роботи:

Пляшкова ракета (1996)

Академія Рашмор (1998)

Родина Тененбаумів (2001)

Водне життя зі Стивом Зіссу (2004)

Поїзд на Дарджилінг (2007)

Незрівнянний містер Фокс (2009)

Королівство повного місяця (2012)

Готель «Гранд Будапешт» (2014)

Острів собак (2018)

Французький вісник (2021)

Астероїд-Сіті (2023)

Фінікійська схема (2025)

Короткометражні роботи:

Пляшкова ракета (1994)

Готель Шевальє (2007)

Кінопоказ отряду кузена Бена (2012)

Кастелло Кавальєранті (2013)

Чужа історія Генрі Шугара (2023)

Лебідь (2023)

Щуропов (2023)

Отрута (2023)

Вступний розворот у виданні налічує одразу декілька цікавих візуальних рішень: текстурний фон, елементи колажу, QR-коди, заверстані як елементи скрапбукінгу та ілюзію з вирізаною часткою паперу, що виглядає ніби розворот двошаровий та об’ємний.

Рисунок 13.5 – Вступ

Джерело: Власна розробка

Інтегровані у видання інтерактивні елементи доповненої реальності реалізовані за допомогою зображень-маркерів зі спеціальними підписами, які не вибиваються з композиції сторінки та виконують водночас роль і ілюстрації, і зображення для сканування спеціальним ПЗ AR Studio (рис. 13.6-13.7).

Рисунок 13.6 – Розворот з наявним зображенням-маркером
Джерело: Власна розробка

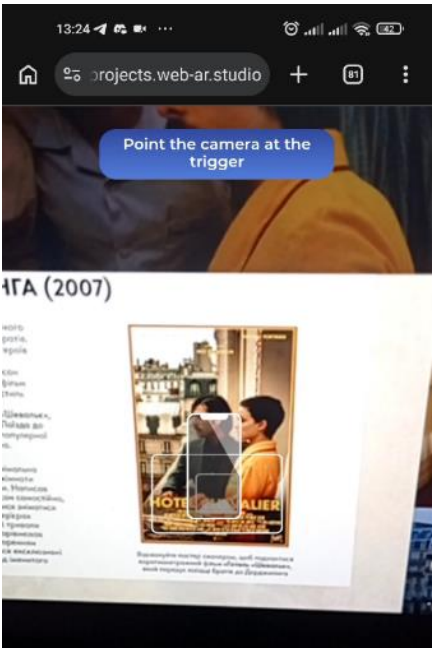

Рисунок 13.7 – Сканування зображення-маркера
Джерело: Власна розробка

Інші розвороти видання були виконані як комбіновані та ілюстративні, з відсутністю виключно шрифтових, оскільки це артбук [5], з використанням усіх прийомів, на яких було наголошено раніше (рис. 13.8-13.12).

Рисунок 13.8 – Розворот артбука
Джерело: Власна розробка

Рисунок 13.9 – Розворот артбука
Джерело: Власна розробка

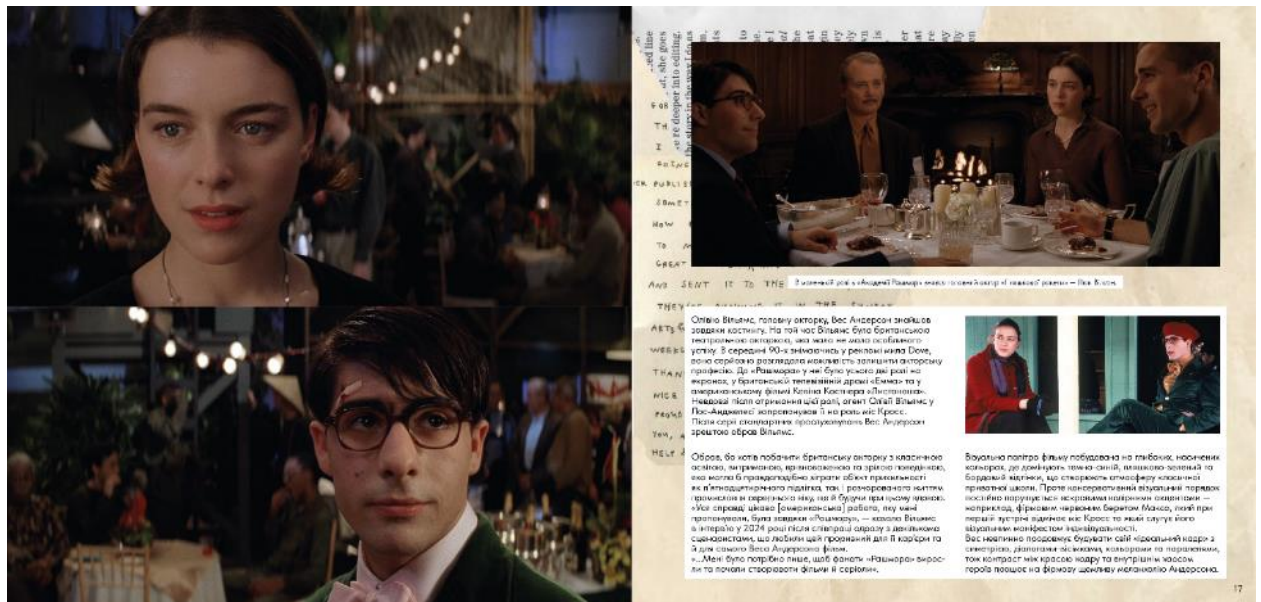

Рисунок 13.10 – Розворот артбука

Джерело: Власна розробка

Рисунок 13.11 – Розворот артбука

Джерело: Власна розробка

Джерело: Власна розробка

Отже, в результаті виконання проєктування було створено завершений оригінал-макет артбуку «Всесвіт Веса Андерсона», що відповідає усім поставленим на початку роботи завданням та задач, повністю задовільняє очікуванням цільової аудиторії.

14 ЕКОНОМІЧНА ЧАСТИНА

14.1 Характеристика продукції

Розроблюване видання «Всесвіт Веса Андерсона» є друкованим артбуком, присвяченим творчості одного з найвпливовіших режисерів сучасного кінематографу. Видання поєднує текстовий матеріал із великою кількістю різноманітних ілюстрацій та технологіями доповненої реальності, що дозволяє розглядати його не лише як джерело інформації, а як самостійний дизайнерський та потенційно колекційний об'єкт. Основна мета артбуку як видання полягає у висвітленні творчого шляху режисера, дослідженні особливостей та прийомів, що характеризують його авторський стиль, а також погляд на вплив його робіт на сучасну кіноіндустрію загалом.

Артбук має розмір 70×108/8 та розмір блоку після обрізки 250×260 мм. Такі параметри дозволяють ефектно та ефективно демонструвати читачу фото зі зйомок, повні кадри чи колажі з декількох кадрів, а також інші види ілюстрацій. Обсяг видання складає 192 сторінки. Тираж складає 1000 примірників, надрукованих офсетним видом друку на машині KBA Rapida 142 на глянцево-крейдованому папері щільністю 115 г/м², що здатен добре передати усі кольорові переходи, потрібну контрастність та якість ілюстрацій. Видання має тверду палітурку типу 7, що забезпечить продукту довговічність та в цілому є досить частим прийомом у подібних артбуках та книгах великого розміру. Для підвищення привабливості та кращого позиціонування на ринку обкладинка матиме оздоблення: матову ламінацію з вибірковою лакуванням.

Перед виходом у продаж артбук пройшов повний цикл проєктування: від формування концепції та аналізу аналогів до розробки дизайну, верстки, впровадження інтерактивних елементів, виконання технологічних розрахунків і підготовки виробництва. У результаті створено сучасний поліграфічний продукт, який поєднує мистецьку, пізнавальну та колекційну цінність.

14.2 Оцінка ринків збуту

Орієнтуючись на визначену раніше цільову аудиторію видання, можна точно визначити напрями реалізації видання. Оскільки основною цільовою аудиторією артбуку є творча молодь, студенти творчих спеціальностей, дизайнери, ілюстратори, молоді режисери, люди, які цікавляться кіно, колекціонери та поціновувачі творчості Веса Андерсона, логічно передбачити, що найбільш ефективними каналами збуту виступатимуть спеціалізовані книжкові магазини і сучасні онлайн-платформи.

Найбільший потенціал продажів мають інтернет-магазини книжкової продукції. Насамперед це великі українські книжкові платформи, які вже мають сформовану аудиторію покупців видань про мистецтво, кіно та популярну культуру: провідні онлайн-магазини книжок, такі як «Книгарня Є», «Yakaboo». Важливу роль також відіграватиме офіційний сайт видавництва, оскільки саме прямі продажі дозволяють ефективно працювати із зацікавленою аудиторією, визначеною ще на етапі анонсування розробки проєкту. Наразі сайти видавництв продають артбуки чи інші гік-видання краще за будь-яку іншу крамницю: у цьому допомагають знижки за передзамовлення і влучний маркетинг у соціальних мережах видавництв.

Не менш важливим напрямом збуту залишаються фізичні книжкові магазини. Видання буде представлене у всеукраїнських мережах книгарень, наприклад, у мережі «Книголенд» і фізичних куточках «Книгарні Є», у різноманітних магазинах гік-продукції, на які зараз стрімко зростає попит та які спеціалізуються на продажі й впровадженні в постійний читацький світ колекційних чи досить специфічних видань для українського ринку, таких як манга, манхва, комікси, кулінарні книги за всесвітами кіно та ігор, а також безпосередньо, артбуків.

Окремим перспективним каналом реалізації видання також буде продаж артбуку на тематичних івентах: книжкових ярмарках та фестивалях популярної культури, як-то «Книжковий арсенал» або «FANCON», де видавництва чи

крамниці мають свої місця для продажу, піару та ексклюзивних анонсів розроблюваних продуктів. Саме на таких майданчиках концентрується аудиторія, яка найбільше зацікавлена в подібній продукції та схильна до придбання колекційних видань. Крім безпосереднього продажу, участь у фестивалях дозволяє підвищити впізнаваність видання та створити додатковий інформаційний привід для його популяризації.

Отже, артбук «Всесвіт Веса Андерсона» має декілька перспективних ринків збуту та є точно здатним зайняти власну нішу серед інших сучасних артбуків. Поєднання актуальної тематики, ефектного поліграфічного виконання обкладинки зовнішньо та всередині, а також наявність інтерактивних технологій створює передумови для успішної реалізації проєкту в контексті сучасного українського книжкового ринку.

14.3 Конкуренція

Не дивлячись на те, що в Україні з 2022 року невпинно зростає попит на книжкову продукцію [32], на ринку артбуків немає значної конкуренції. Невеликий перелік видавництв, що займаються гік-виданнями наразі набагато частіше випускають інші книжкові товари – мангу та ранобе, що робить випуск артбуків ексклюзивним явищем.

Орієнтуючись на статистику конкурсів та виставок арт-видань, наприклад, конкурс «Найкращий книжковий дизайн», що проводить «Книжковий арсенал» щорічно, можна оцінити, що в тій чи іншій формі з'являється приблизно 200-250 арт-видань в рік, але варто зауважити, що в цей перелік входять і фотокниги, і видання нішевих українських художників, фотокниги про архітектуру. Сегмент ринку артбуків у порівнянні з загальним книжковим ринком є надзвичайно малим – це близько 300 видань на рік проти 15 000 книг на ринку загальним тиражем близько 24,6 млн копій [31] – але помітним через візуальну унікальність та маркетинг цих видань.

Реальними конкурентами можуть стати перевідні артбуки від видавництв Mal'opus та ArtHuss, які мають найгучніші назви на ринку наразі, якісний друк, майстерно привертаючий увагу дизайн. ArtHuss випускають мало видань, проте досить влучно, що робить їх товари ще більш цікавими для колекціонерів та дозволяє ставити більший ціник. Видавництво Mal'opus та їх видання є ближчими до читача як за ціною, так і за різноманіттям тематики: кіно, ігри, різноманітні анімаційні твори, окремі збірки ілюстрацій.

Артбук «Всесвіт Веса Андерсона» має пропрацьовану концепцію оформлення, є ретельно підготовленим до друку, віддрукованим невеликим тиражем у 1000 копій з використанням якісних матеріалів, що при хорошій маркетинговій концепції дозволить виданню бути сильним конкурентом у своїй ніші на ринку.

14.4 Виробничий план

Виробничий план є фундаментальною складовою економічного обґрунтування проекту, оскільки включає в себе розрахунок витрат матеріалів на увесь цикл виготовлення накладу артбуку. Правильний розрахунок виробничого плану забезпечує оптимізацію ресурсів, що допоможе позбутися потенційних зайвих витрат. Показники виробництва в натуральному вираженні наведено нижче у таблиці 14.1.

Таблиця 14.1 – Визначення показників виробництва у натуральному вираженні

№ з/п	Операція	Одиниця виміру	Обсяг виробн.	Норма часу на од., хв.	Кільк., маш.-год	Чисел., ос.	Кільк. нормо-годин
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Отримання замовлення	година	1,5	–	1,5	1	1,5
2	Збір інформаційних матеріалів за фільмами	тема	13	90	19,5	1	19,5

Продовження таблиці 14.1

1	2	3	4	5	6	7	8
3	Підготовка та редагування тексту	сторінка	75	40	50,0	1	50,0
4	Підготовка та обробка ілюстративних матеріалів	зображення	213	20	71,0	1	71,0
5	Інтеграція AR-контенту	зображення / відео	50	20	16,7	1	16,7
6	Верстка сторінок видання	сторінка	192	90	288,0	1	288,0
7	Дизайн обкладинки	сторінка	2	90	3,0	1	3,0
8	Дизайн форзаців	сторінка	4	120	8,0	1	8,0
9	Попередня перевірка оригінал-макета	сторінка	192	10	32,0	1	32,0
10	Підготовка фінального макета до друку	шт.	192	1	3,2	1	3,2
11	Спуск шпальт	шт.	1	30	0,5	1	0,5
12	Кольоропроба	шт.	1	60	1,0	1	1,0
13	Виготовлення друкарських форм	шт.	24	5	2,0	1	2,0
14	Друк пробного екземпляру	шт.	1	30	0,5	1	0,5
15	Контроль якості пробного екземпляру	шт.	1	30	0,5	1	0,5
16	Перевірка артбуку та роботи технології доповненої реальності	сторінка	192	2	3,2	1	3,2
17	Друк тиражу	аркуш	126 264	0,01	21,04	1	21,04
18	Ламінація та вибіркове лакування обкладинки	аркуш	132	0,1	0,22	1	0,22
19	Розрізання та фільцювання аркушів	аркуш	126 264	0,1	210,44	1	210,44
20	Комплектація блоку	шт.	1 000	0,015	0,25	1	0,25
21	Ниткошвейне скріплення блоку	шт.	1 000	0,015	0,25	1	0,25
22	Вставка ляссе	шт.	1 000	0,1	1,6	1	1,6
23	Обрізка	шт.	1 000	0,015	0,25	1	0,25
24	Приєднання палітурки	шт.	1 000	0,3	5	1	5
25	Контроль якості готової продукції	шт.	50	10	8,3	1	8,3
26	Пакування тиражу	шт.	1 000	0,15	2,5	2	5,0

Для визначення витрат на розробку видання необхідно розрахувати заробітну плату спеціалістів, залучених до створення артбуку «Всесвіт Веса Андерсона». До праці спеціалістів належить багатогранна додрукарська підготовка: етапи збору та редагування текстового й ілюстративного матеріалу, розробка дизайнерської концепції, верстка оригінал-макета, впровадження елементів доповненої реальності, а також безпосередньо друк і післядрукарські процеси. Розрахунок заробітної плати проведено для всіх учасників виробничого процесу відповідно до їхніх функціональних обов'язків та обсягів виконаних робіт.

Визначення розміру оплати праці базувалося на даних з різних відкритих джерел, зокрема порталів працевлаштування, статистичних матеріалів та аналітичних оглядів ринку праці щодо заробітної плати фахівців поліграфічної, дизайнерської та цифрової галузей в Україні станом на 2026 рік. Результати розрахунків заробітної плати спеціалістів, задіяних у процесі створення артбуку, наведено у таблиці 14.2.

Таблиця 14.2 – Розрахунок заробітної плати працівників

Посада	Чисельність, ос.	Основна заробітна плата за 1 годину, грн	Основна заробітна плата відповідно до нормо-годин, грн	Додаткова заробітна плата (премії та доплати)		Усього, грн (основна та додаткова заробітна плата)
				процент, %	сума, грн	
Графічний дизайнер	1	359,17	101537,36	10,00	10153,74	111691,09
AR-розробник	1	404,06	6707,40	0	–	6707,40
Препрес-інженер	1	224,48	5095,70	5	254,79	5350,49
Оператор поліграфічного обладнання	1	224,48	2244,80	0	–	2244,80
Друкувальник	1	224,48	2693,76	0	–	2693,76
Пакувальник	2	179,58	1795,80	0	–	3591,60
Всього	7		120 074,82		10 408,53	132279,14

Сума єдиного соціального внеску (ЄСВ) станом на 2026 рік становить 22 % від сукупної суми основної та додаткової заробітної плати. Загальна сума ЄСВ на весь обсяг робіт складає 29 101,41 грн.

Для розрахунку собівартості артбуку потрібно також враховувати і витрати на попередньо розраховану кількість основних поліграфічних матеріалів для виготовлення накладу. Розрахунок витрат на поліграфічні матеріали наведено нижче у таблиці 14.3.

Таблиця 14.3 – Розрахунок основних поліграфічних матеріалів

Назва матеріалу	Одиниця виміру	На одиницю продукції			На обсяг виробництва	
		витратна норма матеріалу	ціна матеріалу, грн	витрати, грн	кількість матеріалу	витрати, грн
Нитки	кілограм	—	72,45	0,01	0,161	11,66
Каптал	метр погонний	—	8	0,34	42	336,00
Шовкова тасьма для ляссе	метр погонний	—	4	1,32	331	1324,00
УФ-лак	літр	—	650	0,31	0,6825	443,63
Папір крейдований, 115 г/м ²	кілограм	—	75	83,02	1106,9	83017,50
Папір крейдований, 135 г/м ²	кілограм	—	85	1,15	13,5	1147,50
Фарба	кілограм	—	550	17,90	32,55	17902,50
Всього				104,05		104182,79
Транспортні витрати (5%)						5209,14

Для знаходження ціни та собівартості продукції, потрібно розрахувати:

- витрати на утримання й експлуатацію устаткування, які складають 40 % від основної заробітної плати основних виробничих робітників;
- загальновиробничі витрати, які складають 40 % від основної заробітної плати основних виробничих робітників;
- адміністративні витрати, які складають 40 % від основної заробітної плати основних виробничих робітників.

Розрахунок собівартості продукції наведено у таблиці 14.4.

Ціна реалізації продукції включає в себе такі складники: виробничу собівартість, адміністративні витрати, витрати на збут і прибуток та обчислюється за наступною формулою:

$$Ц = ВС + В_a + В_з + П, \quad (14.1)$$

де Ц – ціна реалізації продукції (послуг);

ВС – виробнича собівартість продукції (послуг);

$В_a$ – визнані адміністративні витрати;

$В_з$ – витрати на збут продукції;

П – сума прибутку.

Таблиця 14.4 – Розрахунок калькуляції собівартості та ціни продукції

№	Показник	Сума витрат на одиницю продукції, грн	Сума витрат на весь обсяг виробництва, грн
1	Матеріали	104,18	104 182,79
2	Куповані напівфабрикати та комплектувальні вироби, роботи і послуги виробничого характеру сторонніх підприємств та організацій	2,50	2 500,00
3	Паливо й енергія на технологічні цілі	0,91	905,08
4	Основна заробітна плата основних виробничих робітників (ОЗП)	120,07	120 074,82
5	Додаткова заробітна плата основних виробничих робітників (ДЗП)	10,41	10 408,53
6	Єдиний соціальний внесок (22 % від ОЗП+ДЗП)	29,10	29 101,41
7	Витрати на утримання та експлуатацію устаткування (40 % від ОЗП)	48,03	48 029,93
8	Загальновиробничі витрати (40 % від ОЗП)	48,03	48 029,93
9	Виробнича собівартість (сума рядків 1-8)	366,33	366 464,92
10	Адміністративні витрати (40 % від ОЗП)	48,03	48 029,93
11	Витрати на збут (5 % від рядка 9)	17,65	17 647,96
12	Повні витрати (сума рядків 9-11)	442,65	442 651,96
13	Прибуток (30 % від рядка 12)	132,80	132 795,59
14	Відпускна ціна (сума рядків 12-13)	575,45	575 447,55

Отже, в результаті проведених розрахунків ціна одиниці продукції становить 575,45 грн, а повна вартість накладу – 575 447,55 грн. Згідно з чинним податковим законодавством, операції з підготовки, виготовлення та розповсюдження друкованої книжкової продукції на території України звільняються від оподаткування податком на додану вартість (ПДВ). Ціна сформована з урахуванням закладеного рівня рентабельності, що передбачає отримання прибутку від реалізації накладу у сумі 132 795,59 грн та підтверджує економічну доцільність розробки.

ВИСНОВКИ

В процесі виконання кваліфікаційної роботи було розроблено артбук «Всесвіт Веса Андерсона» та досягнуто поставленої мети – створено оригінал-макет сучасного видання, яке поєднує візуальний і текстовий контент з елементами доповненої реальності. Такий підхід забезпечує новий рівень взаємодії читача з друкованим продуктом, сприяє глибшому розумінню творчості та прийомів режисера, а також завдяки специфіці інтерактивних елементів дозволяє сприймати увесь матеріал більш цілісно.

В процесі розробки оригінал-макету було виконано усі поставлені завдання, які охоплюють усі аспекти створення видання: від аналізу завдання, ринку та аналогів до розробки безпосередньо усіх аспектів дизайну, інтерактивних елементів та проведення технічних і економічних розрахунків. Вибір програмного забезпечення, технологій друку та друкарського обладнання було ретельно пропрацьовано і аргументовано. Для підсумовування усіх операцій процесу виготовлення артбуку було розроблено маршрутно-технологічну карту.

У розділі 1 «Аналіз завдання на кваліфікаційну роботу» було сформовано вихідні дані, проаналізовано технічне завдання для майбутнього видання та визначено цільову аудиторію. Були виокремлені основні вимоги, що висуваються насамперед цими параметрами до майбутнього артбуку. Видання має незвичайний формат, велику частку ілюстративного матеріалу та обмежений тираж у 1000 екземплярів. Артбук орієнтується на різноманітну творчу молодіжну аудиторію, зацікавлену у сучасній візуальній культурі.

У розділі 2 «Аналітичний огляд літератури за темою» було проаналізовано аналогічні видання та тенденції розвитку і особливості функціонування українського ринку літератури, зокрема місця артбуків в ньому. Окрему увагу приділено аналізу аналогічних артбуків, присвячених сучасній попкультурі, що допомогло виокремити бажані та небажані елементи

дизайну видання і краще зрозуміти які видання користуються популярністю. Цей аналіз допоміг підтвердити актуальність та перспективність створення артбуку як конкурентоспроможного продукту на ринку. Також було проаналізовано якими документами буде регламентуватися розробка артбуку та які саме вимоги вони висувають.

У розділі 3 «Розробка технічної характеристики видання» було сформовано повну технічну специфікацію артбуку. Визначено формат видання, його обсяг, конструкцію видання, тип паперу для друку блоку та палітурки, а також особливості скріплення та поліграфічного оформлення.

У розділі 4 «Розробка схеми технологічного процесу виготовлення видання» було створено послідовну схему виготовлення артбуку, яка охоплює всі етапи виробництва: від додрукарської підготовки до післядрукарської обробки. Побудована схема дозволила систематизувати виробничий процес, врахувати особливості роботи з таким типом видання та в результаті забезпечити відповідність поліграфічним вимогам.

Багатокритеріальний порівняльний аналіз різних способів друку та вибір поліграфічного обладнання для друку майбутнього артбуку було проведено в розділі 5 «Вибір та обґрунтування способу друку і друкарського обладнання». В результаті було обрано офсетний спосіб друку, який забезпечує високу якість передачі кольору, чіткість дрібних деталей та економічну доцільність при виготовленні раніше визначеного накладу артбуку у 1000 екземплярів. Також було підібрано та проаналізовано друкарське обладнання, що підходить під вимоги та специфіку розроблюваного видання.

У розділі 6 «Вибір та обґрунтування програмного забезпечення» було здійснено багатокритеріальний порівняльний аналіз програмного забезпечення декількох типів: для роботи з текстом, роботи з зображеннями, програми для верстки, програмне забезпечення для створення і впровадження інтерактивних елементів доповненої реальності. В результаті для виконання проєкту було обрано та використано Microsoft Word, Adobe Photoshop, Adobe Illustrator та AR Studio, інструменти, які надалі забезпечили високу якість

підготовленого контенту, точність верстки, належну швидкість та стабільність при розробці видання.

В межах розділу 7 «Створення оригінал-макета видання» було пропрацьовано дизайнерську концепцію оформлення артбуку. Визначено композицію у виданні, тип верстки, шрифтові рішення для усіх елементів видання, кольорову гаму та тип ілюстрацій. Композиція була розроблена зі створенням модульної сітки для гармонійного розподілу текстових і ілюстративних елементів на сторінці. В результаті було представлено зовнішній вигляд розворотів та виконано спуск шпальт.

У розділі 8 «Технології створення доповненої реальності у виданні» було реалізовано інтерактивну складову артбуку. Впроваджено AR-елементи на окремих сторінках артбуку, що дозволять читачу після сканування зображення за допомогою мобільного пристрою переглядати додатковий контент з творчості режисера. Використання доповненої реальності дозволило розширити можливості взаємодії з друкованим виданням, щоб поєднати традиційний формат артбуку з сучасними цифровими технологіями.

В межах розділу 9 «Розрахунки обсягів видання» було розраховано обсяги артбуку в основних поліграфічних та видавничих одиницях виміру.

У розділі 10 «Вибір та розрахунки кількості основних матеріалів» здійснено підбір матеріалів для друку та післядрукарської обробки видання. Було визначено необхідну кількість паперу, фарби, ниток для скріплення, матеріалів для додаткових елементів і післядрукарських процесів.

У розділі 11 «Розрахунки тривалості основних редакційно-видавничих операцій» визначено часові витрати на виконання всіх етапів створення оригінал-макета та виготовлення видання, що дозволило оцінити загальну тривалість виробничого циклу.

Розділ 12 «Маршрутно-технологічна карта виготовлення видання» містить послідовність виконання технологічних операцій, перелік необхідних матеріалів, обладнання та виконавців, що дозволило організувати виробничий процес максимально ефективно.

В ході розділу 13 «Результати проектування» було підведено підсумки виконаної роботи та представлено розроблений оригінал-макет артбуку.

У розділі 14 «Економічне обґрунтування розробки» було складено характеристику видання, розглянуто ринки збуту артбуку і проаналізовано конкурентне середовище, визначено перспективи реалізації видання. Проведено розрахунки, які в результаті підтвердили економічну доцільність виготовлення артбуку та його конкурентоспроможність у сегменті естетичних колекційних друкованих продуктів.

Отже, за результатами виконання кваліфікаційної роботи можна зробити висновок, що розроблений оригінал-макет артбуку «Всесвіт Веса Андерсона» є актуальним та може впевнено зайняти свою нішу на ринку завдяки вдалому поєднанню ілюстративних і текстових матеріалів з елементами доповненої реальності. Розроблений артбук може виконувати роль об'єкта колекціонування через свою тематику та розроблене дизайнерське оформлення, може сприяти популяризації творчості режисера, огляду її під новим кутом та натхнення аудиторії.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Шпак, В. І. (2019). Словник сучасних поліграфічних термінів: книга редактора. ДП «Експрес-об'ява».
2. Дейнеко, Ж. В., Бізюк, А. В., Вовк, О. В., Кулішова, Н. Є., & Челомбітько, В. Ф. (2025). Методичні вказівки з виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності G20 «Видавництво та поліграфія» за освітньою програмою «Видавничо-поліграфічна справа». Харків: ХНУРЕ.
3. Дурняк, Б. В., Ткаченко, В. П., & Чеботарьова, І. Б. (2011). Стандарти в поліграфії та видавничій справі: довідник. Львів: УАД.
4. Ткаченко, В. П., Чеботарьова, І. Б., Киричок, П. О., & Григорова, З. В. (2008). Енциклопедія видавничої справи: навч. посібник. Х.: ХНУРЕ.
5. Бідун, А. В. (2019). Артбук у теоретичному вимірі й у системі практик редактора. Наукові записки Інституту журналістики, 1(74), 78-94.
6. Бідун, А. В. (2022). Типологічна специфіка артбуку як особливого виду книжкового контенту. Наукові записки Інституту журналістики, 48, 125-131.
7. Сельменська, З. М., & Комар, С. М. (2014). Модульна сітка в дизайні періодичних видань. Наукові записки, 48, 5.
8. Стріляна, К., & Ясинова, Д. (2025). Ринок аніме-товарів в Україні. Поліграфічні, мультимедійні та Web-технології. Т. 2. (с. 114-117).
9. Теремій, І., & Вовк, О. (2026). Палітурка як елемент художньої концепції артбука. Інформаційні технології в сучасному світі: дослідження молодих вчених. (с. 193).
10. Теремій, І., & Шипова, М. (2026). Види друку для артбуків. Друкарство молоде. (с. 29-30).
11. Держстандарт України. (2006). Видання книжкові та журнальні. Вимоги до форматів. На заміну ГОСТ 5773-90. (ДСТУ 4489:2005).

12. Держстандарт України. (1996). Видання. Основні види. Терміни та визначення. (ДСТУ 3017-95).
13. Держстандарт України. (2009). Інформація та документація. Видання інформаційні. Загальні вимоги. На заміну ГОСТ 7.23-80. (ДСТУ 4826:2007).
14. KOMFI. (n. d.). AMIGA 76. Laminating Solutions. <https://www.komfi.cz/en/amiga-76-en/>.
15. Web-AR Studio. (n. d.). AR Photos and Printing. Directions. <https://web-ar.studio/en/for-who/photo-and-poligraphy/>.
16. Dark Horse Comic. (n. d.). Avatar: The Last Airbender – The Art of the Animated Series HC (Second Edition). <https://www.darkhorse.com/books/3007-615/avatar-the-last-airbender-the-art-of-the-animated-series-hc-second-edition/>.
17. Kazmina, A. (2025). The book market after 3 years of full-scale invasion. Грінченко Інформ. <https://grinchenko-inform.kubg.edu.ua/the-book-market-after-3-years-of-full-scale-invasion/>.
18. Mekes. (n. d.). KBA Rapida 142-6-L offset printing press. <https://mekes.com/product/kba-rapida-142-6-l-offset-printing-press/>
19. Tannenbaum, B. (2010). What is a book artist or an art book?. Milpedras. <https://www.milpedras.com/en/noticias/53/what-is-a-book-artist-or-an-art-book/>.
20. Dark Horse Comic. (n. d.). The Making of Assassin's Creed: 15th Anniversary HC (Deluxe Edition). <https://www.darkhorse.com/books/3009-871/making-of-assassins-creed-15th-anniversary-hc-deluxe-edition/>.
21. MAL'OPUS. (б. д.). Артбук Мистецтво й створення серіалу «Аркейн». <https://malopus.com.ua/artbooks/the-art-and-making-of-arcane/>.
22. Буняк, В. (2025). Випуск книжок в Україні зріс на 25% за кількістю назв за перше півріччя 2025 року. Детектор Медіа. <https://detector.media/infospace/article/243394/2025-08-15-vypusk-knyzhok-v-ukraini-zris-na-25-za-kilkistyu-nazv-za-pershe-pivrichchya-2025-roku/>.
23. Український інститут книги. (2025). Закупівлі книжок для місцевих бібліотек у 2024 році та плани 2025 рік: звіт про опитування територіальних громад. <https://ubi.org.ua/uk/activity/doslidzhennya/doslidzhennya-2025>.

24. CASES.media. (2020). Класифікація шрифтів.
<https://cases.media/en/article/anatomya-shriftu-ch-2-klasifikaciya-shriftiv>.
25. Yakaboo. (n. d.). Art of Star Wars: The Last Jedi.
<https://www.yakaboo.ua/ua/the-art-of-star-wars-the-last-jedi.html>.
26. Yakaboo. (n. d.). Spider-Man: Across the Spider-Verse: The Art of the Movie. <https://www.yakaboo.ua/ua/the-art-of-sunflowers.html>.
27. Yakaboo. (n. d.). The Wes Anderson Collection: The Grand Budapest Hotel.
<https://www.yakaboo.ua/ua/the-wes-anderson-collection-the-grand-budapest-hotel.html>.
28. Yakaboo. (n. d.). The World of Avatar. A Visual Exploration.
<https://www.yakaboo.ua/ua/the-world-of-avatar-a-visual-exploration.html>.
29. Український інститут книги. (2025). Книжкова галузь України. Експрес-аналіз за підсумками I півріччя 2025 року.
https://drive.google.com/file/d/1mcEy_rpuzkMqp-auco8xjzH2hWdbSE5w/view.
30. MacHOUSE. (б. д.). Ниткошвейна машина SMYTH FF-280 4D.
<https://machouse.ua/ff-280/>.
31. Міністерство культури України. (2023). Протягом 2023 року в Україні зареєструвалося 270 нових видавців, а випуск книжкової продукції збільшився на 73%. <https://mincult.gov.ua/news/protyagom-2023-roku-v-ukrayini-zareyestruvalosya-270-novyh-vydavcziv-a-vypusk-knyzhkovoyi-produkcziyi-zbilshyvsysya-na-73/>.
32. Піщаний, В. (2026). Чому в Україні дорожчають книги – і чому їх усе одно купують. UkraineToday. <https://ukrainetoday.org.ua/chomu-v-ukrayini-dorozhchayut-knigi-i-chomu-yikh-use-odno-kupuyut/>.
33. CASES.media. (б. д.). Що робить стиль впізнаваним: уроки Веса Андерсона. <https://cases.media/en/article/sho-robit-stil-vpiznavanim-uroki-vesa-andersona>.
34. CASES.media. (2020). Як обирати шрифти для заголовків та основного тексту. <https://cases.media/en/article/yak-obirati-shrifti-dlya-zagolovkiv-ta-osnovnogo-tekstu>.